

VÍCE NEŽ 15 LET
PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCE

ÚVOD

Sokolovsko leží pod hřebenem Krušných hor a Slavkovského lesa. Z geologického hlediska je to region bohatý na **ložiska hnědého uhlí, rud, kaolínu a jílů**. Těžba nerostných surovin má v regionu dlouhodobou tradici.

Sokolovská uhelná svou činností navazuje na bohatou **historickou tradici dobývání** a zušlechťování hnědého uhlí na Sokolovsku.

Rozloha regionu je **753,6 km²**. Region je členěn do 38 obcí, z nichž město Sokolov je přirozeným centrem regionu. Město má bezmála **25 000 obyvatel**.

Sokolovská uhelná je **nejvýznamnější zaměstnavatel** v regionu. Jako společensky zodpovědná společnost se aktivně podílí na dění v regionu, přispívá k jeho rozvoji a spoluvytváří podmínky pro kvalitní život.

Sokolov a jeho okolí má stále pověst především průmyslového a důlního města. Kromě těžby a zpracování uhlí, výroby elektřiny je pro region **tradiční výroba skla, porcelánu, krajek a hudebních nástrojů**.

Hlavním předmětem činnosti Sokolovské uhelné je dobývání a prodej hnědého uhlí a v menší míře i jiných nerostů, úprava uhlí a jeho **transformace na ušlechtilé druhy energií**.

Na odtěžených a rekultivovaných výsypkách znovu vznikají přírodní zelené plochy s jezery. Mezi největší **rekultivační projekty** patří nově vznikající jezero Medard a jeho okolí, jež skýtají místo pro rekreaci i aktivní odpočinek.

Sokolovská uhelná dlouhodobě vytváří podmínky nezbytné pro minimalizaci dopadů těžby na ekosystém i obyvatele regionu. Společnost systematicky buduje na obnovených územích hodnotné **krajinářské celky**.

OBSAH

OBSAH

Obsah	1
Vývoj vybraných ukazatelů	2
Důležité momenty v životě firmy 2009–2010	3
Uplynulý rok z pohledu předsedy představenstva	4
Lidé ve vedení Sokolovské uhelny	6
Představenstvo	6
Dozorčí rada	8
Vrcholový management	9
Profil firmy	10
Charakteristika jednotlivých divizí	12
Představujeme dceřiné společnosti	20
Zpráva představenstva o hospodaření v roce 2009	22
Podnikatelské prostředí	22
Výroba a prodej	25
Tvorba hospodářského výsledku	29
Struktura majetku a zdroje financování	31
Investiční výstavba	33
Zaměstnanci společnosti	34
Odpovědnost k životnímu prostředí	35
Vztah k veřejnosti	40
Podnikatelská strategie	43
Finanční výkazy	46
Organizační schéma k 31. prosinci 2009	48
Kontaktní údaje	49

VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ

Výroba	jednotka	2009	2008	2007	2006	2005
těžba uhlí	tis. tun	8 566,1	9 732,1	10 273,5	10 329,2	10 307,1
těžba skrývky	tis. m ³	24 603,9	29 433,7	29 572,4	29 230,6	32 684,0
elektrická energie – teplárna	GWh	1 530,4	1 642,6	1 688,8	1 607,3	1 698,2
elektrická energie – PPC	GWh	2 006,1	2 099,5	1 804,4	1 821,4	1 899,7
energoplyn	mil. m ³	1 298,5	1 331,0	1 164,1	1 198,8	1 187,9
– z toho VVKP	mil. m ³	153,7	62,4	0,0	0,0	0,0

Prodej	jednotka	2009	2008	2007	2006	2005
uhlí	tis. tun	4 681,3	5 530,6	6 120,8	6 107,3	6 153,2
– z toho tříděné	tis. tun	58,6	219,2	204,4	274,1	240,1
brikety	tis. tun	163,5	147,6	235,6	328,8	286,8
elektrická energie – teplárna	GWh	949,4	1 027,8	1 104,5	1 018,8	1 007,8
elektrická energie – PPC	GWh	1 997,4	2 088,8	1 797,2	1 838,1	1 891,9
teplo	TJ	1 950,9	2 045,5	2 055,5	2 216,6	2 251,5

Ekonomické ukazatele		2009	2008	2007	2006	2005
tržby za vlastní výrobky a služby	mil. Kč	9 378,1	9 956,7	9 006,4	8 373,8	7 437,0
zisk po zdanění	mil. Kč	1 924,4	2 271,1	1 558,7	1 168,6	533,3
investiční výstavba	mil. Kč	775,8	886,0	839,3	685,3	555,8
průměrný počet pracovníků	osoby	4 582	4 675	4 686	4 739	4 888
průměrná měsíční mzda	Kč	30 298	28 225	25 513	23 472	21 125

DŮLEŽITÉ MOMENTY V ŽIVOTĚ FIRMY

2009-2010

2009

- únor** – rozjezd technologie VVKP (využití vedlejších kapalných produktů) po havárii z konce roku 2008
– skluz zeminy menšího rozsahu v divizi Družba
- březen** – schválení podnikatelského záměru na rok 2009
– vyjádření auditora k účetní závěrce společnosti za rok 2008 s výrokem bez výhrad
– ukončení výroby tříděného uhlí
- duben** – zisk mistrovského titulu HC Energie Karlovy Vary
– požár skládky pneumatik v blízkosti areálu zpracovatelské části na Vřesové
- květen** – schválení výstavby nové technologie na výrobu multiprachu
– konání řádné valné hromady
- červen** – sesuv vnitřní výsypky na lomu Jiří
- červenec** – plánovaná odstávka výrobních technologií ve zpracovatelské části na Vřesové
- srpen** – ukončení generální opravy kotle K1
- září** – schválení nového plánu otvírky a přípravy dobývání na lomu Jiří
– sesuv jižních svahů na lomu Jiří
– ukončení generální opravy turbogenerátoru TG 4
- prosinec** – podepsání dodatku ke kolektivní smlouvě pro rok 2010
– nehoda na vlečce v železniční stanici Nové Sedlo

2010

- leden** – schválení podnikatelského záměru na rok 2010
- březen** – vyjádření auditora k účetní závěrce společnosti za rok 2009 s výrokem bez výhrad

UPLYNULÝ ROK Z POHLEDU PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA

Vážení obchodní partneři, vážení spolupracovníci,

při bilancování úspěšného roku 2008 jsme si byli vědomi složitějších podmínek, které nás čekají v roce 2009. Jestliže se nám rok podařilo uzavřít s hospodářským výsledkem 1 924 mil. Kč po zdanění, pak se jedná o potvrzení vnitřní konsolidace naší společnosti a vysokého odborného potenciálu jejích zaměstnanců. Vždyť cenového výsledku bylo dosaženo v době celosvětové ekonomické recese, jejichž dopadů jsme nebyli ušetřeni ani my, a při zahájeném řízeném útlumu těžby uhlí. Proti roku 2008, kdy bylo vytěženo 9 732 tis. tun, činila těžba uhlí v roce 2009 8 566 tis. tun. Řadu mimořádných opatření s přímými dopady do nákladové oblasti si vyžádaly výrazné cenové výkyvy na energetickém trhu, stejně tak jako sesuv zeminy na lomu Jiří v červnu 2009.

Přes tyto vnitřní problémy naše společnost splnila nad dohodnutý rámec své závazky vůči regionu jak v oblasti životního prostředí, tak v oblasti sociální, ale i v podpoře společenských aktivit obcí a měst. Vysoce ceněná je pomoc neziskovým organizacím, udržujícími s problematickými rozpočty potřebnou škálu sociálních zařízení v regionu.

Naplňování této filozofie a strategie naší společnosti je umožněno zvládnutím rutinního provozu výrobních kapacit i mimořádných situací, jako byl např. zmíněný sesuv zeminy na lomu Jiří, který si vynutil přehodnocování koncepce těžby na lomech Jiří a Družba.

Naše společnost vstoupila do roku 2009 s uzavřenou kolektivní smlouvou. Její průběžné plnění se odrazilo v udržení sociálního smíru, který patřil bezesporu k jednomu z nejvýraznějších faktorů dosažených výsledků roku 2009. Korektnost vztahů mezi odborovou organizací a vedením společnosti umožnila na základě dosažených hospodářských výsledků výplatu mimořádné odměny zaměstnancům společnosti nad rámec podmínek dohodnutých v kolektivní smlouvě.

Stejně jako v minulých letech těžila naše společnost ze své správně orientované a důsledně uplatňované koncepce rozvoje společnosti, odpovídajícím způsobem reagujícím na aktuální změny v energetickém komplexu ČR. Postupná a technicky komplikovaná stabilizace provozu hořákového generátoru, přehodnocení objemu těžby uhlí a výroby multiprachy a řada dalších dílčích opatření přispěly k žádoucí proporcionalitě naší výroby a rozvoje společnosti, a vyústily tak v cenný hospodářský výsledek.

I v roce 2009 se naše společnost vyrovnala se všemi ekologickými limity a přispěla k dalšímu systémovému zlepšování životního prostředí širšího regionu. Úspěšně pokračovaly lesnické i zemědělské rekultivace a příprava dosud největší hydrické rekultivace v bývalém lomu Medard – Libík. Zahájení jeho umělého napouštění je uvažováno v I. pololetí roku 2010. V této oblasti je nutné ocenit pomoc státu, který plnil své závazky ohledně odstraňování škod způsobených provozovateli těžby před vznikem společnosti.

Uzavíráme-li touto zprávou úspěšný rok 2009, je na místě poděkovat našim partnerským společnostem za dobrou spolupráci a součinnost, zejména při řešení mimořádných situací. Pevně věřím, že naše spolupráce bude na stejné úrovni pokračovat i v dalších letech.

Bylo již řečeno, že dobré výsledky roku 2009 jsou odrazem kvality a schopností našich pracovníků. Všem, kteří se na nich podíleli, ještě jednou děkuji a věřím, že svým nasazením a schopnostmi přispějí ke zvládnutí cílů obsažených v podnikatelském záměru na rok 2010.

Ing. František Štěpánek
předseda představenstva
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

LIDÉ VE VEDENÍ
SOKOLOVSKÉ UHELNÉ

PŘEDSTAVENSTVO

ING. FRANTIŠEK ŠTĚPÁNEK

předseda představenstva a generální ředitel

předseda představenstva Golf Sokolov a.s.

absolvent VŠB Ostrava,

narozen 1953,

31 let praxe v oboru, ve společnosti

od roku 1979,

v letech 1994 až 1999 výrobní ředitel, od roku

1999 generální ředitel a člen představenstva

Sokolovské uhelné, a.s., v letech 2002 až

2005 předseda představenstva Sokolovské

těžební, a.s., v letech 2004 až 2005 předseda

představenstva Sokolovské uhelné, a.s.,

od roku 2005 předseda představenstva

společnosti Sokolovská uhelná, právní

nástupce, a.s.

ING. JAROSLAV ROKOS, MBA

místopředseda představenstva

a ekonomický ředitel

jednatel Romania s.r.o.

předseda dozorčí rady FK Baník Sokolov a.s.

předseda dozorčí rady Golf Sokolov a.s.

předseda dozorčí rady

SATER-CHODOV spol. s r.o.

člen dozorčí rady KV Arena, s.r.o.

absolvent VŠE Praha a Prague International

Business School,

narozen 1963,

25 let praxe v oboru, ve společnosti

od roku 1985,

od roku 1995 ekonomický ředitel Sokolovské

uhelné, a.s., v letech 2002 až 2005 předseda

dozorčí rady Sokolovské těžební, a.s., v letech

2004 až 2005 místopředseda představenstva

Sokolovské uhelné, a.s., od roku 2005 místo-

předseda představenstva společnosti Soko-

lovská uhelná, právní nástupce, a.s.

ING. JIŘÍ PÖPPERL

člen představenstva a technický ředitel

člen představenstva Golf Sokolov a.s.
zastupitel města Sokolov
absolvent VŠB Ostrava,
narozen 1956,
30 let praxe v oboru, ve společnosti
od roku 1980,

od října 2004 technický ředitel Sokolovské
uhelné, a.s., od roku 2005 člen představen-
stva společnosti Sokolovská uhelná, právní
nástupce, a.s.

ING. JIŘÍ PETERKA

člen představenstva a výrobní ředitel

absolvent VŠB Ostrava,
narozen 1949,
35 let praxe v oboru, ve společnosti
od roku 1978,

od roku 1999 výrobní ředitel Sokolovské
uhelné, a.s., v letech 1994 až 2001 člen do-
zorčí rady Sokolovské uhelné, a.s., volený
zaměstnanci, v letech 2004 až 2005 člen
představenstva Sokolovské uhelné, a.s., od
roku 2005 člen představenstva společnosti
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

Do 22. června 2009 byl členem před-
stavenstva Ing. Jiří Radosta.

DOZORČÍ RADA

Ing. Miroslav Soural

předseda dozorčí rady
obchodní ředitel společnosti Sokolovská uhelná, právní
nástupce, a.s.
narozen 1947

Jan Smolka

místopředseda dozorčí rady
člen dozorčí rady volený zaměstnanci
předseda sdružení odborových organizací společnosti Sokolovská
uhelná, právní nástupce, a.s.
narozen 1949

ČLENOVÉ DOZORČÍ RADY

Otokar Sojka

soukromý podnikatel
narozen 1947

Ing. Josef Michalský

vedoucí kanceláře generálního ředitele společnosti Sokolovská
uhelná, právní nástupce, a.s.
narozen 1948

JUDr. Jiří Selvička

vedoucí právní sekce společnosti Sokolovská uhelná, právní ná-
stupce, a.s.
narozen 1948

Jiří Blažek

člen dozorčí rady volený zaměstnanci
předseda odborové organizace Družba společnosti Sokolovská
uhelná, právní nástupce, a.s.
narozen 1967

Radovan Třešňák

člen dozorčí rady volený zaměstnanci
předseda odborové organizace Zpracování společnosti Sokolovská
uhelná, právní nástupce, a.s.
narozen 1954

Ing. Zbyšek Klapka, MBA

vedoucí sekce účetnictví společnosti Sokolovská uhelná, právní
nástupce, a.s.
narozen 1964

Mgr. Luboš Vaněk

člen dozorčí rady do 10. února 2010
náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR
zástupce Ministerstva financí ČR (podle závazků z privatizace So-
kolovské uhelné, a.s.)
narozen 1964

VRCHOLOVÝ MANAGEMENT

Ing. František Štěpánek
generální ředitel

Ing. Jaroslav Rokos, MBA
ekonomický ředitel

Ing. Jiří Pöpperl
technický ředitel

Ing. Jiří Peterka
výrobní ředitel

Ing. Miroslav Soral
obchodní ředitel

Ing. Miroslav Mertl
personální ředitel

Ing. Alojz Neved'al
ředitel divize Jiří

Ing. František Kastl
ředitel divize Družba

Ing. Pavel Homola
ředitel divize Zpracování

Ing. Jan Smolka
ředitel divize Služby

Organizační struktura je uvedena na straně 48 této zprávy.

PROFIL FIRMY

První zmínky o dobývání uhlí na Sokolovsku pocházejí z 16. a 17. století (v roce 1545 uvádí nejstarší zmínku o výskytu uhlí na Sokolovsku George Agricola, v roce 1642 je nejstarší zmínka o těžbě uhlí na Sokolovsku zapsána v kronice města Horní Slavkov). Rokem 1955, kdy byla změněna koncepce těžby na povrchovou velkolomovou technologii, začíná moderní historie těžby a využití hnědého uhlí.

V roce 1960 byla zahájena výstavba Kombinátu Vřesová, v roce 1975 byl v koncernu Hnědouhelné doly a briketárny Sokolov založen koncernový podnik Palivový kombinát 25. únor Vřesová, jehož součástí se staly kromě zpracovatelského závodu ve Vřesové i těžební závody Jiří a Družba. Zpracovatelská část představovala v této době především významný zdroj svítíplynu. V roce 1990, po ukončení činnosti koncernu Hnědouhelné doly a briketárny Sokolov, byly založeny samostatné státní podniky Palivový kombinát Vřesová, Hnědouhelné doly Březová a Rekultivace Sokolov. V rámci druhé vlny kuponové privatizace vzniká od 1. ledna 1994 Sokolovská uhelná, a.s., následně byla v roce 2004 odprodejem státního podílu dokončena privatizace společnosti. Následnická firma je dnes plně v soukromém vlastnictví a podniká pod jménem Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s.

Akciovou společností lze charakterizovat jako dynamickou energetickou organizaci, která ročně těží okolo 8,5 mil. tun hnědého uhlí, z toho přes 4,6 mil. tun prodává v tuzemsku i v zahraničí. Dále vyrábí ročně 3 500 GWh elektrické energie, 164 tis. tun briket a zásobuje přilehlou průmyslovou a sídelní aglomeraci teplem v množství cca 2 000 TJ za rok. S celkovou kapacitou 620 MW_e je akciová společnost důležitým výrobcem elektrické energie v republice a tržby za elektrickou energii a teplo soustavně přesahují polovinu celkových tržeb společnosti.

Společnost je dlouhodobě angažována v oblasti úpravy pevných paliv a jejich energochemického přetváření na ekologicky čisté či přijatelné energie a paliva. V tomto oboru je pozitivně hodnocena v evropském i světovém měřítku. Společnost těží uhlí přibližně v centru trojúhelníku největších západočeských lázní. Tuto skutečnost úzkostlivě respektuje jednak vzhledem k eventuálnímu ovlivnění lázeňských termálních pramenů (především v Karlových Varech), jednak i koncepční činností při zahlazování důsledků své činnosti.

Základními výrobky společnosti jsou elektrická energie a teplo, energetické uhlí, hnědouhelné brikety a multiprach, tříděné kamenivo a karbochemické produkty vznikající při tlakovém zplynění

uhlí. Činnost společnosti doplňují ekologické aktivity, zaměřené především na rekultivaci pozemků dotčených povrchovou těžbou a na zpracování a likvidaci odpadů.

Výhled společnosti je založen na dlouhodobém záměru efektivního vytěžení zásob hnědého uhlí ze Sokolovské pánve, přičemž podstatná část vytěženého uhlí je konvertována ve vlastních zpracovatelských technologiích na elektrickou energii a teplo jak v klasické tepelné elektrárně, tak zejména v moderní paroplynové elektrárně.

Společnost dlouhodobě investuje do modernizace a ekologizace svých těžebních a zejména zpracovatelských procesů a její úspěchy v této oblasti jsou oceňovány regionálními, státními i zahraničními institucemi.

TĚŽEBNÍ ČÁST

DIVIZE JIŘÍ

V dolovém poli Jiří je vyvinutá až 40 metrů mocná hnědouhelná sloj Antonín. Porubní fronta lomu se od roku 1950 pohybuje od východu – od obce Vintřův – rychlostí přibližně 90 metrů za rok západním směrem k Sokolovu.

Od roku 2000 se lomová těžební fronta 1. uhlénoho řezu výrazněji přesunula do částí sloje v minulosti dobývaných hlubinnými doly Marie v Královském Poříčí a Jiří v Lomnici. To znamená, že se těžba lomu Jiří bude až do konce životnosti pohybovat v takto dotčené uhléno sloji a že se tak zvyšuje podíl přerubaneho uhlí na úkor uhlí panenského. Z tohoto důvodu rostou nároky nejen na selektivní těžbu uhléno substance z takzvaných závalových polí, ale také na odstraňování nežádoucích příměsí (zbytky cihel, betonu, výdřevy, pažení, důlních kolejniček atd. jako pozůstatků původní hlubinné těžby) a na likvidaci zápar a ohňů ve sloji.

Lom Jiří je vybaven pro těžbu hnědeho uhlí pěti kolesovými rýpadly typu KU 300 a dálkovou pásovou dopravou šíře 1 400 mm. Celkový roční výkon dosahuje až 8 mil. tun. Vytěžené uhlí je podrceno na požadovanou kusovitost a expedováno odběratelům, do zpracovatelské části ve Vřesové a přes sekci Úpravny v Citicích do tepelné elektrárny v Tisové (ČEZ).

Skrývání nadložních hmot je řešeno dvěma velkými technologickými celky řady 2 (TC 2) složenými z kolesového rýpadla typu KU 800 na kráčivém podvozku, dálkové pásové dopravy šíře 1 800 mm, předávacího pásového vozu a pásového zakladače typu ZP 6600.

Dva menší technologické celky řady 1 (TC 1), složené z kolesového rýpadla typu KU 300 na housenicovém podvozku, dálkové pásové dopravy šíře 1 400 a 1 600 mm, pásového vozu typu PVZ 1800 a pásového zakladače typu ZP 2100, zakládají skrývku také na vnitřní výsypku.

Těžba uhlí a skrývka je jištěna soustavou odvodňovacích rýh svedených do čerpacích jímek, jež jsou umístovány na skrývce a vý-

sypec se záměrem zachytit a odčerpat vodu dříve, než dosáhne dna lomu.

Divize Jiří dále provozuje drtírnu uhlí ve Vřesové včetně technologické skládky, kde se vyrábí na jemné drtírně drčené uhlí pro briketárnu. Na čtyřech samostatných linkách hrubé drtírny se připravuje uhlí pro sekci Energetika a sekci Tlaková plynárna.

Divize Jiří dále dodává uhlí přes úpravnu v Čiticích do elektrárny ČEZ v Tisové.

Kromě hnědouhelného lomu provozuje divize Jiří ještě kamenolom Horní Rozmyšl. V roce 2009 bylo v kamenolomu Horní Rozmyšl vytěženo více než 1,1 mil. tun kameniva, které se používá především na výstavbu vozovek, vytváření podsypu železničních tratí, drenáží atd.

DIVIZE DRUŽBA

Tato divize zajišťuje v současné době těžbu uhlí a skrývky na lomu Družba a kolejovou dopravu včetně vlečkového hospodářství pro celou Sokolovskou uhelnou. Lom Družba leží v dobývacím prostoru Nové Sedlo a nachází se v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Karlovy Vary, kde platí celá řada vládních usnesení ukládajících ochranná opatření pro zajištění těchto léčivých zdrojů. Tato skutečnost omezuje technické řešení báňských postupů v prostoru severních svahů lomu. Na lomu Družba jsou pro těžbu nadložních zemin a vlastní uhelné sloje nasazeny dva velkostroje Škoda typu K 800, pět velkostrojů typu KU 300 a dvě lžicová rýpadla typu E 2,5. Pro přepravu těžných hmot je využívána kolejová doprava rozchodu 1 435 mm a pásová doprava šíře 1 200 a 1 400 mm. Nadložní hmoty jsou těženy téměř výhradně na kolejovou technologii. Vzhledem ke geologickému uložení uhelné sloje a ke kapacitě vnitřní výsypky lomu Družba dochází ke kombinacím ve využívání technologie dopravy těžných materiálů. Pro založení veškerých nadložních zemin a výklizu z uhelné sloje jsou provozována čtyři zakládací místa: vnitřní výsypka bývalého lomu

Medard-Libík s jedním zakladačem typu Z 1650, vnitřní výsypka lomu Družba s jedním zakladačem typu Z 1650, vnější výsypka Smolnice s jedním zakladačem typu ZD 2100 a dvěma lžicovými rýpadly E 2,5 a východní část vnitřní výsypky lomu Jiří s jedním zakladačem typu ZD 2100.

Útvar Rekultivace, začleněný do divize Družba, existuje historicky od roku 1953. Původně typický zemědělský podnik, jenž současně hospodaří v rozsáhlých lesích, se na konci 80. let minulého století přeorientoval na zahlazování následků dolové činnosti formou technických a biologických rekultivací. Zemědělská výroba se po zrušení významně ztrátových činností stala pouhým doplňkem hlavního výrobního programu.

Hospodaření v lesích opět nabývá na významu, jejich rozloha jako důsledek rekultivací vyústila ve zřízení samostatného útvaru v rámci sekce.

Výsledkem velkoplošné stavebně rekultivační činnosti jsou například úpravy území nynější vodní nádrže Michal či golfového areálu a lesoparku u Dolního Rychnova, stejně jako vodní nádrže Boden či kompletní rekultivace více než čtyřsethektarové Velké loketské výsypky.

Výsledkem restrukturalizace zemědělské výroby je chov plemenného masného skotu Charolais, založený v roce 1993. Ten se stal harmonickým prvkem krajiny okolí Sokolova a zejména rekultivovaných ploch výsypek bývalých hnědouhelných lomů společnosti. Doprovodnou činností je výroba obilovin, travního semene a řepky, stejně jako provozování bažantnice a daňčí obory.

CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH DIVIZÍ

ZPRACOVATELSKÁ ČÁST

DIVIZE ZPRACOVÁNÍ

V letech 1969–1970 byla uvedena do provozu tlaková plynárna a bylo dokončeno postupné zprovoznění zpracovatelského závodu – tehdy ještě Kombinátu pro využití hnědého uhlí Vřesová. Tlaková plynárna ve Vřesové zásobovala rozsáhlou sítí subsystému svítíplynu v České republice až do června 1996, kdy byla ukončena výroba a dodávka svítíplynu. Celá soustava státu byla zkonvertována na zemní plyn, který byl dodáván v té době pouze plynovodem z Ruska. Tlaková plynárna ve Vřesové byla až do ukončení provozu subsystému svítíplynu v roce 1996 největším výrobcem tohoto média v České republice s instalovaným výkonem 240 tis. m³(n) surového plynu hodinově. Vzhledem k tomu, že kombinát disponoval významnými energetickými zdroji a poměrně moderním technologickým zařízením, byla v předstihu řešena koncepce dalšího využití a vývoje zpracovatelské části firmy. Koncepčním záměrem bylo zachování technologie výroby plynu tlakovým zplyňováním hnědého uhlí a všech souvisejících technologií, které jsou spojeny s výrobou plynu z uhlí a následně jeho využití v nově vybudovaném paroplynovém zdroji elektrické energie a tepla. Po nahrazení svítíplynu zemním plynem nebyla technologie zplyňování hnědého uhlí opuštěna, ale stala se základem výroby elektrické energie v moderní paroplynové elektrárně o celkovém výkonu 400 MW. První blok nové paroplynové elektrárny byl poprvé zapálen v srpnu roku 1995 a ještě téhož roku uveden do zkušebního provozu. Do plného komerčního provozu byly oba bloky uvedeny v roce 1996. Provoz zpracovatelské části SU tak kontinuálně pokračoval a využíval původní technologii s novými energetickými výstupy. Kombinátní uspořádání tehdy umožnilo plynulý přechod mezi výrobou a dodávkou svítíplynu do soustavy a produkcí plynu pro paroplynovou elektrárnu. Tento postup umožnil začít psát novou a úspěšnou etapu života zpracovatelského závodu ve Vřesové.

Komplex technologií je založen na zpracování hnědého uhlí z vlastních lomů, které jsou součástí firmy. Základními výrobky zpracovatelského závodu jsou dnes především elektrická energie a teplo, hnědouhelné brikety, multiprach a karbochemické produkty vznikající při tlakovém zplynění uhlí.

Jednotlivé technologie byly uváděny do provozu postupně od poloviny šedesátých let. Zpracovatelský závod ve Vřesové dnes zajišťuje tlakové zplynění uhlí a výrobu elektřiny v paroplynovém zařízení, součástí závodu je i teplárna, briketárna a technologie pro čištění odpadních vod a likvidaci plynných emisí.

Stávající technologie výroby energoplynu a jeho následné využití pro výrobu elektrické energie v paroplynové elektrárně umožňuje již nyní ekologickou termickou likvidaci chudých expanzních plynů a odsíření bohatých expanzních plynů, čištění odpadních vod odfenolováním, odčpavkováním a biologickým dočištěním. Těžké dehtové kaly, gravitačně odsazené v procesu separace plynových kondenzátů a čištění surové fenolové vody, jsou nastříkovány zpět do generátorů ke zplynění; stejnou cestou jsou likvidovány i odpadní látky například ze starých ekologických zátěží.

Kouřové plyny z klasické elektrárny, vybavené kotli s práškovými hořáky, jsou odsířovány mokrou vápencovou vypírkou a ve spalínách z paroplynové elektrárny je snižován obsah NO_x . Produkty jsou po spalování uhlí a po odsíření spalin dále využívány zejména pro výrobu stavebních hmot a sypaných konstrukcí.

VÝROBNÍ TECHNOLOGIE ZPRACOVATELSKÉ ČÁSTI SU

Zpracovatelská část areálu Vřesová je palivo-energetickým komplexem technologických procesů zaměřených na přeměnu hnědého uhlí na ušlechtilější formy energií v komplexu navazujících chemicko-energetických procesů přípravy a úpravy základních surovin, výroby páry a elektřiny v teplárně, zplyňování hnědého uhlí, čištění vyrobeného plynu, zpracování a čištění doprovodných látek

a odpadů a v konečné fázi využití čistého plynu – energoplynu – pro výrobu elektrické a tepelné energie.

Úprava uhlí připravuje uhelnou vsázku pro výrobu plynu v tlakové plynárně a v klasické tepelné elektrárně s využitím technologií drčení, sušení a třídění uhlí. Součástí technologie je briketárna, kde jsou vyráběny brikety lisováním z nízkosírného uhlí bez přísady pojiva. Odpadní vody z drtírny, sušárny a briketárny jsou po vyčištění recirkulovány. Hrubé podíly mourových kalů z čištění jsou po odvodnění energeticky využívány, jemné kaly z flokulace jsou shromažďovány ve speciálních odvodňovacích kazetách, odkud je odsazený produkt redeponizován a následně energeticky využíván.

Tlakovým zplyňováním je vyráběn energoplyn. Technologie obsahuje výrobu plynu v generátorech, čištění plynu v selektivní vypírce Rectisol, jejíž součástí je technologie odsíření bohatých expanzních plynů, a záložní technologie termické likvidace chudých expanzních plynů a technologie čištění odpadních vod odfenolováním, odčpavkováním a biologickým dočištěním. Technologické zařízení bylo doplněno oproti původnímu konceptu o jednotku pro zplyňování karbochemických produktů – fenolů a dehtů, které odpadají při výrobě plynu zplyňováním v generátorech Lurgi. Tímto způsobem je dále rozšířena možnost využívat plynárenskou technologii a současně dojde k odstranění jednoho z podstatných negativních vlivů na životní prostředí v blízkém i vzdálenějším okolí.

Elektrická energie a technologická pára pro další provoz zpracovatelské části je vyráběna ve dvou elektrárnách Zpracovatelské divize. Klasická teplárna spaluje podsítnou frakci uhlí z přípravy vsázky pro plynárnu a paroplynová elektrárna je zdrojem „čisté“ elektřiny, která je vyráběna z energoplynu produkovaného z uhlí tlakovým zplyňováním. Elektrická energie je částečně využívána pro vlastní spotřebu, většina je pak dodávána do veřejné sítě. Tepelná energie je využita nejen pro výrobu ve zpracovatelském závodě, ale i pro vytápění okolní sídelní aglo-

merace. Teplárna je doplněna o moderní odsíření spalin mokrou vápencovou vypírkou s využitím energosádrovce pro výrobu stavebních hmot. Teplárna je dále doplněna o zařízení k využití popílků a škváry ze spalování uhlí, jež slouží pro výrobu materiálu pro stavbu sypaných konstrukcí.

ÚPRAVA UHLÍ A VÝROBA BRIKET

V provozu sušárna se suší těžené/surové uhlí ze vstupních 38–46 % hmotnostních procent vody na 12–18 % pro klasickou elektrárnu a na 28–32 % pro tlakové zplyňování. Proces sušení probíhá v parních trubkových sušičích typu Schulze. Brýdové páry vystupující ze sušičů jsou odváděny do elektrofiltrů, kde se z nich odlučuje stržený uhelný prach. Sušení uhlí pro briketárnu probíhá v obdobném zařízení, pouze stupeň sušení je hlubší (na 7–12 %). Jemný hnědouhelný prach (multiprach) je komerčně využíván k výrobě tepla v práškových hořácích; vzniká ovšem nejen při sušení uhlí po zachycení na elektrostatických odlučovačích, ale získává se také mletím sušeného briketárenského uhlí, briketových otěrů a třísek ve vibračním tyčovém mlýně. Multiprach je komerčně úspěšný produkt, jeho odbyt se každoročně zvyšuje a v záměrech společnosti má nezastupitelné místo. Výstavba dalšího mlecího zařízení započala v roce 2009 a je součástí rozvojových plánů firmy pro nejbližší období.

Hnědé briketovatelné uhlí z vybraných partií sloje Antonín se po drcení, mletí a sušení vede se zrnem < 6 mm do briketovacích lisů PZA 300, ve kterých se bezpojídlově v razidlech pod tlakem 175 MPa lisují brikety. Lisů je 14, výkon lisu je 10,7 t/h.

Při bezpojídlovém briketování hnědého uhlí jsou rozhodujícími činiteli fyzikální a chemické vlastnosti zpracovávaného uhlí, zejména obsah kapilární vody a popela, tvrdost, plasticita, zrnitost a petrografická skladba (zejména podíl huminitu). Briketování je významnou formou zušlechťující úpravy vytěženého uhlí. Podíl uhlí vhodného k briketování však s postupem těžby stále klesá.

Z dlouhodobého hlediska trvale klesá i spotřeba briket pro vytápění domácností.

Odpadní vody z drtírny, sušárny a briketárny jsou po vyčištění v mourové čistírně recirkulovány. Hrubé podíly mourových kalů z čištění jsou po odvodnění energeticky využívány, jemné kaly z chemického stupně čistírny jsou po flokulaci vedeny do speciálních odvodňovacích kazet a po redeponizaci jsou mourovy rovněž energeticky využívány.

TECHNOLOGIE ZPLYŇOVÁNÍ UHLÍ A ČIŠTĚNÍ PLYNU

Hnědé uhlí těžené ve vlastních lomech společnosti – z lomů Jirá a Družba – se po rozdrčení předsouší a třídí v úpravně uhlí. Odtříděná jemná frakce (podsítné) je spalována v teplárně a je využita pro výrobu elektřiny a především tepla pro technologii a teplofikaci. Hrubá frakce tvoří vsázku pro tlakovou plynárnu. Uhlí je za tlaku 2,7 MPa zplyňováno kyslíkoparní směsí v generátorech se sesuvným ložem (Lurgi). Vyrobený surový plyn je čištěn vypírkou podchlazeným metanolem v zařízení Rectisol. Vyčištěný plyn (energoplyn) je základním palivem pro paroplynovou elektrárnu. Oproti svítíplynu má menší obsah hořlavých složek a menší výhřevnost, plyn je odsířen a neobsahuje dusíkaté sloučeniny. Surový plyn vyrobený tlakovým zplyněním hnědého uhlí se skládá z vodíku, metanu a CO (hořlavých složek), z vody a oxidu uhličitého (inertních podílů) a ze sirovodíku, sirouhlíku, amoniaku, benzinů, dehtů a fenolů. Poslední skupinou jsou látky korozivní, jedovaté a jinak škodlivé, které jsou odstraňovány v čistících technologiích. Po primárním ochlazení z kondenzují vodní a dehtovité podíly. Část dehtů je prodávána jako surovina pro další chemické zpracování, část dehtů je využívána jako energetické palivo v několika teplárnách a největší část je využita jako vstupní surovina do nově vybudované zplyňovací jednotky pro využití vedlejších kapalných produktů, pocházejících ze zplyňování hně-

dého uhlí (VVKP). Na rozdíl od plynu vyrobeného v generátorech se sesuvným ložem plyn vyrobený v této jednotce prakticky neobsahuje uhlovodíky. Principem je zplyňování kapalných látek v hořákovém generátoru (technologie zplyňování v unášeném loži). Vyrobený plyn se čistí společně s plynem, který je vyráběn v generátorech Lurgi.

Z vodní fáze je destilací získán amoniak, extrakcí butylacetátem fenoly a odpadní vody jsou biologicky čištěny ve dvoustupňové kyslíkové aktivaci. Vyčištěná voda je používána v technologii, případně je po dalším dočištění čiřením používána pro doplňování chladicích okruhů.

Selektivní vypírkou Rectisol jsou z plynu odstraněny benziny, veškerý sirovodík, některé organické sloučeniny a také malé zbytky popelovin, které by mohly v dalším procesu působit abrazivně. Protože je vyrobený plyn používán jako palivo pro plynové turbíny, ponechává se v něm většina obsahu oxidu uhličitého, který jednak koná mechanickou práci v plynové turbíně a jednak působí příznivě na tvorbu oxidů dusíku při spalování v plynové turbíně.

Katalytickou oxidací sirovodíku, který je obsažen v expanzních plynech ze selektivní vypírky, na oxid sírový je získávána kyselina sírová (95 hmotnostních %).

Tlak vyčištěného plynu za čistícím zařízením 2,1–2,5 MPa umožňuje použití plynu v plynové turbíně bez dodatečné komprese, plyn je po vyčištění prakticky bez síry a neobsahuje žádné dusíkaté látky. Tím je předurčen jako ekologické palivo pro následnou technologii elektrárny.

VÝROBA ELEKTRINY

V PAROPLYNOVÉ ELEKTRÁRNĚ

Paroplynová elektrárna Vřesová je tvořena dvěma identickými bloky, které jsou složeny z následujících částí:

- plynové turbíny
- spalínového kotle

- parní turbíny
- zařízení pro vyvedení elektrického výkonu
- řídicího systému bloku
- pomocného a společného zařízení.

Energoplyn, který byl vyroben tlakovým zplyněním uhlí, případně zplyňováním dehtů, je v technologii elektrárny používán jako základní palivo. Doplňkovým palivem, které umožňuje rychlé změny výkonů bloku, a palivem záložním je zemní plyn.

Parní část provozu elektrárny je úzce propojena s teplárnou. Páru je možné dodávat z PPC do parní sítě kombinátu nebo ji ze sítě odebírat. Spojení obou technologií vytvořilo pružný a provozně spolehlivý celek.

Emise škodlivin jsou minimalizovány jednak použitými palivy a jednak v samotné technologii.

Součástí divize Zpracování je i rozsáhlý systém vodního hospodářství, který zajišťuje dodávku a úpravu užitkové, chladicí, plavíci a pitné vody a také zabezpečuje vypouštění odpadních vod a ukládání pevných odpadů ze zpracování uhlí.

PERSPEKTIVY A ZÁMĚRY

Společnost soustavně rozvíjí a inovuje technologie energetického užití uhlí. Součástí vyhledávání dalších možností k pozitivnímu ovlivňování životního prostředí je zkoumání využití stávajících i nově budovaných technologií k ekologicky čistému energetickému využívání pevných i kapalných odpadů vznikajících jak vlastní činností, tak činností jiných subjektů. Technologické zařízení společnosti je dnes již doplněno o jednotku VVKP (využití vedlejších kapalných produktů) pro zplyňování karbochemických produktů, fenolů a dehtů, které odpadají při výrobě plynu zplyňováním v generátorech Lurgi. Tímto způsobem jsou připravovány podmínky jak pro energetické využití některých druhů odpadů, tak pro využití obnovitelných zdrojů pro výrobu elektriny.

Výstavba jednotky pro zplyňování vedlejších kapalných produktů z výroby energoplynu (VVKP) umožnila výhodně energeticky využít látky, které se dříve prodávaly externím partnerům jako palivo, dovoluje vhodně optimalizovat odbyt a vlastní spotřebu dehtů. Využitím kapalných produktů ve zpracovatelském závodě ve Vřesové byl omezen významný ekologický vliv, který spočíval především v transportu dehtů k odběratelům, a s tím i rizika spojená s přepravou a skladováním. Jako hlavní přínos je však třeba vidět komplexní technologický vliv na možnost optimalizace využití uhelné suroviny a zlepšení chodu a výkonového využití generátorů Lurgi neposlední řadě vedou technologické přínosy až k možnosti snížení spotřeby zemního plynu v technologii paroplynové elektrárny. Výstavba jednotky VVKP je tak významným technologickým počinem na cestě ke zkospodárnění výroby elektřiny a k čistým uhelným technologiím.

Další rozvoj společnosti, především provoz její energetické a plynárenské části, je nutno soustavně spojovat s její ekologizací a využíváním čistých uhelných technologií. Tento přístup umožní provozovat technologii zplyňování hnědého uhlí až do vyčerpání uhelných zásob v Sokolovské pánvi. Technologický proces zplyňování uhlí kyslíkoparní směsí v sesuvném loži je postupem nabízejícím četné ekologické přednosti oproti spalovacím metodám, ať již jde o využití uhlí nebo o spoluzplyňování odpadů.

Realizací projektu zplyňování tuhých odpadů v generátorech se sesuvným ložem a kapalných odpadů v hořákovém generátoru docílí tlaková plynárna ve Vřesové integrálního zpracovávání paliv zplyňovacími procesy. V tomto ohledu má využití technologie společného zplyňování s uhlím rozhodně velkou budoucnost. Zplyňování hnědého uhlí v tlakové plynárně a výroba elektřiny v paroplynové elektrárně ve Vřesové ukazují zajímavý a ve světě ojedinělý příklad spojení klasické uhelné technologie s moderní výrobou elektrické energie. Vznikla tak účinná jednotka, která umožní využít hnědé uhlí pro výrobu ekologické, čisté elektrické energie a tepla.

OBSLUŽNÁ ČÁST

DIVIZE SLUŽBY

Divize Služby realizuje v rámci zajišťovaných činností většinu obslužných procesů, které podstatnou měrou ovlivňují naplnění stanovených cílů výrobních divizí.

Činnost divize je tak soustředěna především na následující oblasti:

- oblast údržby výrobních zařízení a technologií
- oblast materiálně-technického zajištění
- oblast technologické přepravy a přepravy osob, včetně údržby vozidel a dopravních služeb
- oblast telekomunikačních služeb
- realizace výkonů spojených se správou budov
- oblast ostrahy majetku společnosti
- činnost podnikového hasičského záchranného sboru.

Jednoznačným úkolem divize je optimalizace využití vlastních kapacit jak v oblasti údržby ve zpracovatelské části společnosti (včetně údržby provozní), tak u ostatních obslužných procesů, zejména u technologické přepravy. Podstatnou část činnosti divize tvoří také oblast materiálně-technického zabezpečení pro celou akciovou společnost – od nákupu a skladování až po vlastní výdej do spotřeby jednotlivým útvarům.

Nedílnou součástí činnosti divize jsou činnosti související se správou, opravami a údržbou objektů a ostatních ploch akciové společnosti, mimo jiné i zbytku bytového fondu ve Vřesové.

Společnost má k ochraně majetku zřízený vlastní profesionální hasičský záchranný sbor, který zajišťuje i servis a údržbu elektronické požární signalizace celé zpracovatelské části společnosti.

SPRÁVA

Veškeré administrativně-technické činnosti společnosti jsou soustředěny do úseků Správy, v jejichž čele stojí odborní ředitelé.

Úsek generálního ředitele zahrnuje činnosti v oblasti právních služeb, správy majetku, informatiky a organizace společnosti.

Úsek technického ředitele řídí především činnosti v oblasti rozvoje výrobní základny, báňského rozvoje a ekologie. Zajišťuje zadávání a vyhodnocování veřejných zakázek, zabezpečuje investiční výstavbu a koordinuje sanační a rekultivační práce.

Úsek výrobního ředitele koordinuje výrobu a údržbu majetku. Do kompetence tohoto úseku rovněž patří zabezpečení výkonů a služeb v oblasti měřičství, geologie a provozu centrálních laboratoří. Dále zajišťuje bezpečnost práce a požární ochranu.

Úsek ekonomického ředitele má v gesci chod společnosti v oblasti ekonomiky. Náplní tohoto úseku je vedení účetnictví, evidence majetku, daňová problematika a controlling. Úsek dále zabezpečuje správu finančních aktiv, provoz podnikové spořitelny a finanční plánování.

Úsek personálního ředitele řídí personální a mzdovou agendu a ekonomiku práce. Oddělení vzdělávání a svářecí škola zajišťují školení vlastních zaměstnanců i zaměstnanců jiných firem.

Úsek obchodního ředitele zabezpečuje prodej pevných paliv, energií a chemických výrobků a koordinuje veškerou obchodně-ekonomickou činnost včetně marketingu a propagace.

PŘEDSTAVUJEME DCEŘINÉ SPOLEČNOSTI

Společnosti pod rozhodujícím a podstatným vlivem

Romania s.r.o.

Společnost provozuje hotel Romania v centru Karlových Varů, na rozhraní obchodní a lázeňské zóny. Hotel nabízí ubytování v jedno- až třílůžkových pokojích a celodenní stravování v nově vybudované restauraci Café Romania. V majetku společnosti je dále restaurace Malé Versailles, ležící na okraji lázeňské zóny v Karlových Varech, která je pronajímána.

Golf Sokolov a.s.

Společnost zahájila činnost v roce 2004, která byla od počátku úzce svázána s vybudováním a následným provozováním golfového hřiště v areálu bývalého lomu Silvestr v Dolním Rychnově. Společnost se člení na dvě divize: Golf a Zpracování. Divize Golf zajišťuje provoz 18jamkového hřiště s veškerým záležitím (klubový dům s restaurací a golfovým simulátorem, cvičná louka s krytými odpališti apod.). Obsahem činnosti divize Zpracování jsou aktivity spojené s odběrem, zpracováním a prodejem popílku a produktu odsíření.

REO-SUAS s.r.o.

Firma vznikla v závěru roku 1995. Společně se Sokolovskou uhelnou vlastní tzv. míchací centrum ve Svatavě. To zpracovává zpětně odebraný materiál (popílek) na granulát, který lze využít pro stabilizaci výsypek. Činnost tohoto centra bude k 30. červnu 2010 ukončena v souvislosti s budováním západního obchvatu města Sokolova a napouštěním budoucího jezera Medard. Společnost zabezpečuje výsadbu stromů na výsypkách. Kromě výsadby zajišťuje i další práce v rámci lesnických rekultivací, např. prořezávky, vyžínání apod.

FK Baník Sokolov a.s.

Vznik společnosti v roce 2006 je spojen se zakoupením druholi- gové fotbalové licence a s vizí vytvoření centra kopané pro Karlo-

varský kraj v Sokolově. Společnost zastřešuje kompletní činnost stejnojmenného fotbalového klubu. V současné době má patnáct mužstev, která pokrývají všechny věkové kategorie.

SUAS - stavební, s.r.o.

Společnost vznikla v roce 1995 a v roce 2005 se stala jejím jediným vlastníkem Sokolovská uhelná. Vstup kapitálově silného vlastníka firmě umožnil jak technologický, tak personální růst. Na základech malé firmy ze Svatavy tak vznikla dynamická stavební společnost, která dnes dokáže nabídnout realizaci nejen klasických pozemních staveb včetně souvisejících či doplňkových činností (práce zámečnické, pokrývačské a klempířské, malířské, instalatérské a truhlářská výroba), ale také řadu specializovaných činností, jako je například výstavba čerpacích stanic nebo svařování potrubí až do průměru 600 milimetrů. Od roku 2009 společnost nově nabízí rovněž lešenářské práce.

V současné době řeší společnost z devadesáti procent především zakázky pro Sokolovskou uhelnou. Dále zajišťuje zejména výstavbu rodinných domů a jejich rekonstrukce.

Pro kompletní realizaci zakázek spolupracuje společnost s řadou specializovaných subdodavatelů, kteří zajišťují práce zejména v oblasti izolací, lešení, mechanizace a elektroinstalací.

SOKOREST, s.r.o.

Firma vznikla v roce 2007 a jejím původním posláním bylo zajišťování závodního stravování pro zaměstnance Sokolovské uhelné. V současnosti je nabídka firmy mnohem širší. Kromě dodávek jídla i dalším odběratelům nabízí například kompletní cateringový servis, počínaje jednoduchou výrobou chlebíčků a obložených talířů až po komplexní zajištění rautů, banketů, svateb nebo velkých plesů. Od poloviny roku 2009 společnost zajišťuje stravovací služby v KV aréně v Karlových Varech.

SOKOREST – zařízení školního stravování, s.r.o.

Společnost vznikla za účelem poskytování stravovacích služeb školám v regionu. Firma dosud svou činnost nezahájila.

Koupaliště Michal s.r.o.

Společnost provozuje vodní areál, který vznikl rekultivací bývalého hnědouhelného lomu. Jedná se o přírodní koupaliště s mnoha atrakcemi a veškerým zázemím pro jeho návštěvníky. Kromě více než 500 m dlouhé písčité pláže je v areálu koupaliště k dispozici obří skluzavka a tobogan, který je svojí délkou 190 metrů největší atrakcí svého druhu v celé České republice. Pro návštěvníky je dále připraven skákací hrad, dětská hřiště, brouzdaliště pro děti, velký a malý ledovec, vodní trampolína, šlapadla a další vodní atrakce. Pro aktivnější návštěvníky jsou zde beach-volejbalová hřiště, tenisový kurt, minigolf, kuželky, ruské kuželky a stolní tenis. Bezpečnost návštěvníků jak ve vodě, tak v celém areálu zajišťuje služba vodních záchranářů.

SATER-CHODOV spol. s r.o.

Společnost, která vznikla v roce 1994, provozuje skládku odpadů, na kterou se ročně ukládá kolem 40 tisíc tun odpadu, z toho přibližně 60 procent tvoří komunální odpad z okolních měst a obcí. Před uložením se odpad třídí. Vzhledem k separaci z něj tak mizí pneumatiky, kovy nebo nebezpečné odpady. Na skládce zároveň probíhá jímání bioplynu a jeho následné zpracování v kogenerační jednotce na elektřinu.

Svou působnost firma rozšířila také o vlastní dopravu, pronájem velkokapacitních kontejnerů a provoz sběrného dvora v Chodově.

Zahradní a parková spol. s r.o.

Společnost byla založena v roce 1997. V současnosti působí v celé České republice a svými středisky zajišťuje zahradnické služby v širokém rozsahu – od sadovnické projekce po maloobchodní prodej zahradnických potřeb. Postupný rozvoj obchodní činnosti dal vzniknout zahradnímu centru v Mariánských Lázních, středisku sadovnických realizací s působností po celé ČR i projekčnímu ateliéru sadovnické tvorby se širokým záběrem zpracovávané problematiky.

EKOSOLARIS, a.s.

Společnost byla založena v roce 1998. Zabývá se výrobou a montáží zařízení k využívání sluneční energie. Produkce společnosti pokrývá širokou škálu solárních zařízení, systémů a komponent, a to od nejjednodušších až po individuálně navrhované velké systémy určené pro denní přípravu tisíců litrů teplé užitkové vody či výrobu elektřiny.

V roce 2009 společnost využila boomu v oblasti výstavby fotovoltaických elektráren a zaměřila se ve větším objemu na dodávku a montáž těchto elektráren.

PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

UHELNÝ PRŮMYSL

Celková odbytová těžba hnědého uhlí v ČR v roce 2009 ve výši 45,2 mil. tun je nižší než v roce 2008, kdy byla na úrovni 47,1 mil. tun.

Sokolovská uhelná si v roce 2009 udržela svoji pozici na trhu s pevnými palivy u prachových druhů. Tříděné druhy přestala v I. pololetí 2009 vyrábět. Mezi hlavní odběratele sokolovského uhlí patří ČEZ, který odebírá téměř 40 % celkového prodeje uhlí. Dalšími významnými odběrateli jsou především teplárny z celé České republiky. Sokolovská uhelná tak dodává palivo pro centrální vytápění řady českých měst, mj. Plzně, Sokolova, Českých Budějovic, Písku aj.

V roce 2009 byly i přes zvýšený zájem odběratelů o sokolovské hnědé uhlí cíleným procesem využívání množství rozpětí dodávek sjednaných v kupních smlouvách kráceny dodávky na úroveň minimálních hodnot. Jedná se o důsledek změny obchodní politiky společnosti, kdy je upřednostněno zajištění dostatečného množství paliva pro vlastní zpracovatelské kapacity do roku 2027 před jeho vlastním prodejem.

Cenu uhlí určuje několik faktorů. Ceny uhlí pro teplárenské provozy ovlivňuje zejména kvalita uhlí, jedná se především o nedostatek uhlí s nízkým obsahem síry. Cenu hnědého uhlí pro energetiku determinuje vývoj cen silové elektřiny v Evropě a v ČR. Většina kupních smluv obsahuje určitý eskalační vzorec pro stanovení ceny uhlí právě v návaznosti na cenu elektrické energie.

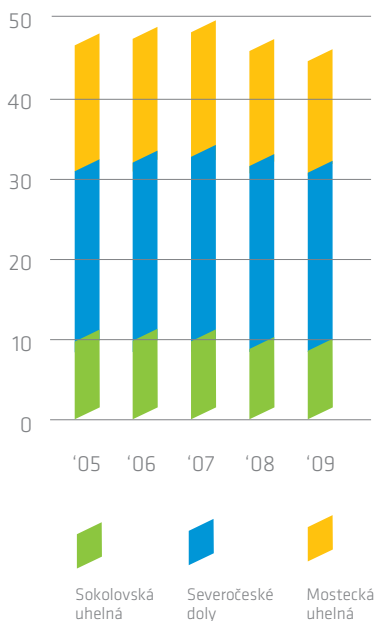
V roce 2009 bylo zvažováno ukončení výroby hnědouhelných briket. Po vyhodnocení všech aspektů bylo rozhodnuto o prodloužení jejich výroby až do uvedení investice na výrobu hnědouhelného prachu do provozu v roce 2010. Mohla tak být pokryta zvýšená poptávka po briketách zejména v sousedním Německu. Vzhledem k tomu, že část produkce briket jde na export, byl celkový prodej briket a cen mimo jiné ovlivněn konkurenčním bojem na německém trhu mezi hlavními producenty tohoto produktu, který vedl k možnosti zvýšit produkci všech druhů briket ve 2. pololetí roku 2009.

Růst poptávky na energetickém trhu po hnědouhelném sušárenském prachu jako alternativním druhu paliva v roce 2009 jen potvrdil předcházející úvahy o možnostech navýšení jeho produkce. Bylo proto započato s přípravou investice do intenzifikace výroby hnědouhelného prachu. Tato investice bude uvedena do provozu koncem roku 2010 a nahradí výrobu

„Růst poptávky na energetickém trhu po hnědouhelném sušárenském prachu jako alternativním druhu paliva v roce 2009 jen potvrdil předcházející úvahy o možnostech navýšení jeho produkce.“

Ing. Miroslav Soral
obchodní ředitel

Těžba hnědého uhlí
v České republice (mil. tun)

hnědouhelných briket. Výrobní kapacity pak pokryjí poptávku až do výše 300 tis. tun ročně.

V oblasti logistiky dopravy pevných paliv k odběratelům nedošlo v roce 2009 k žádným významným změnám. Geografické položení Sokolovské uhelné v ČR a hlavně v dopravní infrastruktuře železnice způsobuje stále problémy v zásobování zejména v exponovaných měsících, kdy je nutné zvýšit přísun uhlí pro zásobování tepelných spotřebičů.

ENERGETIKA

V roce 2009 se v české energetice uskutečnily výrazné majetkové přesuny. Dochází k vlastnickým změnám v teplárně Ústí nad Labem, původního vlastníka Dalkii Česká republika nahrazuje nový vlastník, ČEZ. V průběhu roku odešla z Elektráren Opatovice i z české energetiky nadnárodní společnost International Power. Novým vlastníkem Elektráren Opatovice včetně dalších obchodních aktivit se stala od roku 2010 společnost East Bohemia Energy Holding. O odprodeji významného vlastnického podílu v Pražské teplárenské byla uzavřena dohoda mezi J&T a ČEZ.

Vliv globální ekonomické recese je s ohledem na významnou zajištěnost elektřiny formou dlouhodobých kontraktů odsunut do příštích let. Nejvýrazněji se cenový pokles projevil u termínovaných kontraktů energetických komodit s obdobím dodávky v roce 2010. Tento cenový pád neustál významný subjekt české elektroenergetiky Moravia Energo. V průběhu února byla rozhodnutím Energetického regulačního úřadu vyřazena Moravia Energo z obchodování s elektřinou a následně byl soudně vyhlášen úpadek tohoto významného obchodníka s elektřinou. Bezprostřední vliv ekonomické recese se projevil snížením výkonnosti a produkce zejména v průmyslových oborech s následným poklesem spotřeby elektrické energie, což mělo za následek pokles cen na krátkodobých trzích.

Z pohledu legislativních pravidel je česká energetika již liberalizována. Změny, které přinášejí legislativní procesy, reagují na optimalizační podněty s cílem zlepšit řešení problémů, jež přináší každodenní praxe a nemají koncepční charakter. V minulém roce se výrazněji začíná projevovat nedomyšlená politika podpory obnovitelných zdrojů, zvláště u kategorie fotovoltaických elektráren, kde netržní garantovaná výkupní cena způsobila nebývalý rozmach výstavby těchto zdrojů. Z pozitivních změn je nutno zmínit propojení spotového trhu České a Slovenské republiky se silovou elektřinou s automatickým přidělováním přeshraniční kapacity mezi přenosovými sítěmi obou zúčastněných zemí. Propojením obou trhů se zvýšila likvidita těchto trhů, ale ne zcela došlo k potlačení značné fluktuace cen. Propojení trhů je také výrazným příslibem do budoucnosti, kdy by mělo dojít k vytvoření střeoevropského trhu se silovou elektřinou.

CHEMICKÉ PRODUKTY

V průběhu procesu zplyňování hnědého uhlí, jehož hlavním konečným produktem je energoplyn, základní palivo pro výrobu elektrické energie v paroplynovém cyklu, vznikají karbochemické produkty. Jedná se o fenolový koncentrát, který je surovinou pro výrobu čistých fenolických látek, a o hnědouhelný generátorový dehet, který se na trhu uplatňuje jako palivo a současně jako redukční prostředek při výrobě oceli ve vysokých pecích. Tyto produkty jsou svým původem, a tedy i složením nejen v České republice, ale i v Evropě ojedinělé. Obdobné produkty jsou jinde vyráběny výlučně na bázi černého uhlí a ropy.

V menších objemech vyrábí naše společnost také dva čisté chemické produkty, kyselinu sírovou a kapalný čpavek. V těchto komoditách musí odolávat silným konkurenčním tlakům tuzemských i zahraničních výrobců, což se daří dosahováním dobrých kvalitativních parametrů.

V roce 2009 byl evropský trh velmi silně zasažen ekonomickou krizí, která se promítla do všech odvětví, tedy i do trhu s chemickými produkty. Zmíněná výlučnost fenolového koncentrátu a dehtu a operativní cenová politika u kyseliny sírové a čpavku vedly k udržení odbytu těchto produktů, byť zejména v první polovině roku bylo tržní prostředí k uzavíraným obchodům nebývale nevstřícné.

Obchodními partnery pro odbyt karbochemických produktů, čpavku a kyseliny sírové byly české i zahraniční firmy (především z Německa a Rakouska). Velmi dobré obchodní vztahy jsou s nimi dlouhodobě udržovány poskytováním kvalitních služeb a dodržováním jakosti produktů.

VÝROBA A PRODEJ

PEVNÁ PALIVA

Sokolovská uhelná prodává tři základní druhy tuhých paliv. Jedná se o hnědé uhlí, brikety a hnědouhelný prach.

Na trhu hnědého uhlí zaujímá firma Sokolovská uhelná nejmenší podíl ze tří uhelných společností v ČR. Přesto je vzhledem ke specifické kvalitě poptávka po tomto uhlí stále stabilně vysoká. Od roku 2008 bylo započato řízené snižování těžby, což ovlivnilo objem prodeje. Ten v roce 2009 dosáhl výše 4,7 mil. tun uhlí. Pokles z předchozích dvou let se bude v příštích letech nadále prohlubovat a spolu s tím se bude analogicky zmenšovat portfolio odběratelů. Aby tento pokles nebyl tak dramatický, došlo v roce 2009 k zastavení prodeje tříděného uhlí, což uvolnilo do prodeje prachového uhlí přibližně 200 tis. tun.

Druhou skupinou výrobků jsou hnědouhelné brikety, jejichž prodej v roce 2009 dosáhl výše 164 tis. tun. Jejich výroba měla být v roce 2009 ukončena. Z důvodu zvýšení poptávky po tomto druhu paliva bylo rozhodnuto, že k ukončení dojde až koncem roku 2010, kdy bude uvedena do provozu investice na intenzifikaci výroby hnědouhelného prachu, při které dojde k částečnému využití technologie briketárny.

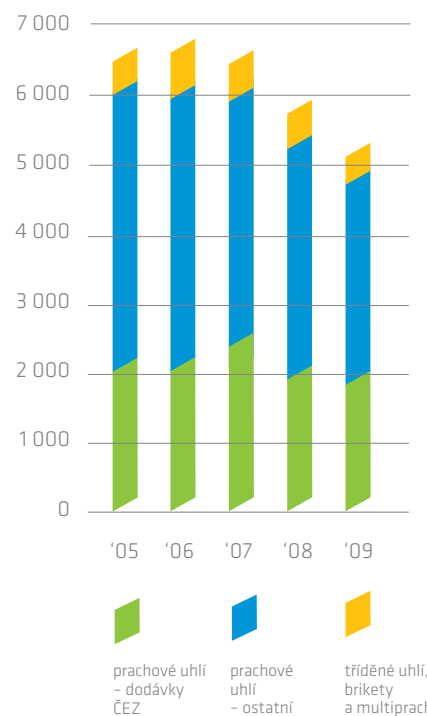
Hnědouhelný prach jako třetí hlavní produkt mezi tuhými palivy byl až do roku 2009 pouze vedlejším produktem při výrobě hnědouhelných briket a elektrické energie. Vzhledem k neustálému růstu poptávky po tomto alternativním palivu byla v roce 2009 schválena příprava a realizace investice na intenzifikaci výroby hnědouhelného prachu. Uvedení této investice do provozu je plánováno na konec roku 2010. Tím přejde Sokolovská uhelná plynule od výroby briket k přímé výrobě hnědouhelného prachu. Uvedením investice do provozu tak bude možné zvýšit odbyt z 85 tis. tun dosažených v roce 2009 od roku 2011 na 200 až 300 tis. tun ročně.

„Od roku 2008 bylo započato řízené snižování těžby, což ovlivnilo objem prodeje. Ten v roce 2009 dosáhl výše 4,7 mil. tun uhlí.“

*Ing. Jiří Peterka
výrobní ředitel*

Prodej pevných paliv (tis. tun)

VÝROBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

Na technologii PPC bylo v uplynulém roce vyrobeno 2 006 GWh, teplárna vyprodukovala 1 530 GWh elektrické energie.

DODÁVKY ELEKTRICKÉ ENERGIE

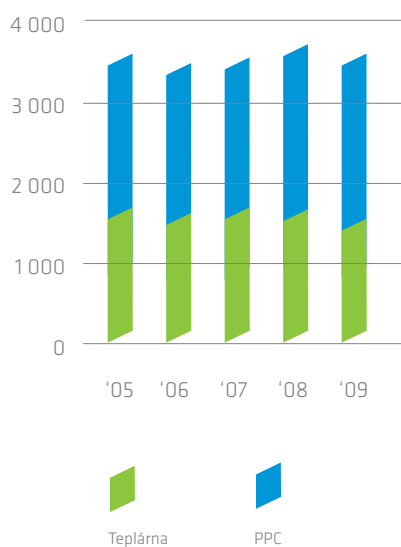
V roce 2009 byla elektřina vyrobená ve zdrojích Sokolovské uhelné dodávána formou několika obchodních elektroenergetických komodit. Dodávky z paroplynové elektrárny byly realizovány spolu s větší částí dodávek z teplárny na velkoobchodním trhu v režimu vlastní odpovědnosti za odchylku s povinností registrovat kontrakty v informačním systému operátora trhu České republiky. Regulační výkony výlučně z paroplynové elektrárny byly dodávány jako podpůrné služby pro ČEPS. V rámci využívání regulačních výkonů byla do elektrizační soustavy dodávána, případně z elektrizační soustavy odebírána regulační energie zúčtovaná operátorem trhu České republiky. Část elektrické energie vyrobené v teplárně byla v režimu převzaté odpovědnosti za odchylku dodávána prostřednictvím vlastní lokální distribuční soustavy konečným odběratelům.

Základní diagram dodávek silové elektřiny byl sestaven s ohledem na výrobní kapacity vlastních zdrojů při ekonomicky výhodném provozu, využívajícím vlastní palivovou základnu a zohledňujícím požadavky trhu na standardní energetické produkty.

Pro případné dodávky regulační práce, jež je do elektrizační soustavy dodávána při aktivaci kladných regulačních výkonů, se předpokládalo zajištění výroby převážně zemním plynem od externího dodavatele.

Základem dodávek silové elektřiny jsou roční bilaterální kontrakty. Jejich objem i struktura jsou určeny jednak ekonomikou výroby, jednak záměrem omezit potenciální náklady na zajištění dodávek z nákupu vytvořením výkonové rezervy pro kompenzaci kolísání vlastní spotřeby Sokolovské uhelné. Současně tak dochází k eliminování chyb při predikci vlastních spotřeb jednotlivých divizí a určování pohotového výkonu dodávky při značně proměnném teplofikačním výkonu. Pro malou část základního di-

Výroba elektrické energie (GWh)

agramu dodávek silové elektřiny bylo uvažováno o vykrytí těchto dodávek ze zdrojů mimo vlastní výrobu. Pořízení elektřiny z externích zdrojů zvyšuje obchodovatelnost vlastních produktů, výsledný produkt má charakter standardního obchodovatelného produktu (měsíční pásma) a zároveň zvyšuje operativnost oprav s možností směřovat opravy do ekonomicky výhodnějších termínů. Nepoměrně malá část dodávek silové elektřiny je realizována formou krátkodobých bilaterálních kontraktů a prodeji na spotových trzích organizovaných operátorem trhu České republiky a po propojení denních trhů v České a Slovenské republice i slovenskou přenosovou soustavou.

Objem dodávek realizovaných na velkoobchodní úrovni formou dlouhodobých bilaterálních kontraktů představoval 86,8 % z celkového objemu prodané elektrické práce. Přímé dodávky konečným spotřebitelům z vlastní lokální distribuční soustavy činily 8,3 %. Objem krátkodobých kontraktů představoval 4,9 % celkového objemu prodané elektřiny.

Celkem bylo dodáno odběratelům 3 043,3 GWh elektrické práce, z toho 1 997,4 GWh bylo vyrobeno na PPC, z výroby teplárny bylo dodáno externím odběratelům 949,4 GWh a 96,5 GWh dodávky elektrické práce bylo zajištěno nákupem od externích dodavatelů převážně formou nákupu na spotových trzích.

Regulační výkony byly dodávány formou dodávek podpůrných služeb výlučně ČEPS, státem určenému regulátoru elektrizační soustavy. Jádro dodávek podpůrných služeb bylo vytvořeno po úspěšných výběrových řízeních na dodávky pro období 2008 až 2010 a ročním výběrovým řízením pro rok 2009. Objem nasmlouvaných regulačních výkonů vzešlý z uvedených výběrových řízení představoval 91,4 % z celkového objemu dodaných regulačních výkonů. Zbývajících 8,6 % se podařilo realizovat na denním trhu s podpůrnými službami organizovaném ČEPS. Vzhledem k tomu, že je obchodní strategie postavena na ročních kontraktech, se ekonomická recese projevila pouze u komodit sjednávaných na spotových trzích a na dodávkách regulační práce.

VÝROBA A ODBYT TEPLA

Při výrobě elektrické energie v tepelné elektrárně vzniká jako druhotný produkt i energie tepelná, která je kromě dalšího využití v ostatních technologických celcích kombinátu Vřesová dále prodávána jako tepelná energie pro centrální vytápění jiných průmyslových subjektů obyvatelstva v přílehlých městech a obcích. Prodané množství je při využití tepelné energie pro vytápění zcela závislé na klimatických podmínkách. Vzhledem k úsporným opatřením, jako je např. stále postupující zateplování objektů hromadného bydlení, dochází meziročně k mírnému poklesu dodávaného množství. V roce 2009 tak bylo i z důvodu velice dlouhého letního období odběratelům dodáno pouze 1,95 mil. GJ tepelné energie, což představuje meziroční pokles 5 %.

ENERGOPLYN A KARBOCHEMICKÉ PRODUKTY

Energoplyn je vyráběn především zplyňováním hnědého uhlí těženého v lomových provozech společnosti a slouží jako základní palivo pro paroplynovou elektrárnu k výrobě elektrické energie. V roce 2009 jej bylo vyrobeno přes 1 298 mil. m³. Surový plyn pro výrobu energoplynu byl vyráběn nejen z uhlí, ale také na hořákovém generátoru zplyňováním vedlejších chemických produktů. Potřeba paroplynové elektrárny k dosažení požadované výroby a prodeje elektrické energie byla touto výrobou plně pokryta. V I. pololetí roku 2009 byl energoplyn dodáván také mimo společnost; sloužil k energetickým účelům u externího odběratele. Celkově byly dodány necelé 2 mil. m³ energoplynu.

Výroba karbochemických produktů je úzce spjatá s výrobou energoplynu z uhlí. Touto svojí genezí jsou karbochemické produkty nejen v rámci České republiky, ale také Evropy unikátní.

V roce 2009 však do obchodu téměř se všemi komoditami, tedy i s chemickými produkty, zasáhla hospodářská krize. Odbyt byl splněn v potřebných objemech, ovšem za cenu ztrát na tržbách.

Hnědouhelného generátorového dehtu, což je hlavní karbochemický produkt, bylo expedováno přes 42,6 tis. tun.

Fenolového koncentráту bylo v roce 2009 dodáno necelých 13 tis. tun a kapalného čpavku přes 7,6 tis. tun.

Mimo výše uvedené produkty je vyráběn také čistě chemický produkt – kyselina sírová. V roce 2009 jí bylo expedováno téměř 23,9 tis. tun.

TVORBA HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU

V roce 2009 vytvořila Sokolovská uhelná zisk ve výši 1 924 mil. Kč po zdanění. Hospodářský výsledek před zdaněním činil 2 403 mil. Kč, splatná daň z příjmů představovala v roce 2009 částku 461 mil. Kč a odložená daň 18 mil. Kč.

Na uvedeném výsledku před zdaněním se podílely výnosy ve výši 11,8 mld. Kč a vynaložené náklady v hodnotě 9,4 mld. Kč.

VÝNOSY

Tržby za vlastní výrobky a služby ve výši 9,4 mld. Kč tvořily více než 79 % z celkových výnosů. Na těchto tržbách se nejvýznamněji podílel prodej energií ve výši 5,8 mld. Kč. Tržby za pevná paliva včetně přepravného dosáhly celkové výše 3,0 mld. Kč. Z výše uvedených faktů jednoznačně vyplývá, že se úspěšně daří uskutečňovat stanovený cíl - zpracovat podstatnou část uhlí v místě těžby na ušlechtilé energie. Tržby za zboží činily téměř 0,2 mld. Kč.

Na tržbách z odbytu energií se nejvíce podílely tržby z prodeje elektrické energie (včetně služeb elektrické energie) a souvisejících služeb ve výši 5,5 mld. Kč a tržby z prodeje tepla ve výši 0,3 mld. Kč. Na dosažených tržbách za elektrickou energii měl největší podíl odbyt elektrické energie z paroplynové elektrárny 59,0 %, z tepelné elektrárny 27,3 %. Zbývajících 13,7 % tvoří tržby za služby elektrické energie.

Tržby za prodej uhlí v hodnotě 2,3 mld. Kč tvořily největší část tržeb z prodeje pevných paliv. Částka 0,3 mld. Kč byla inkasována za prodej briket. Společnost dále inkasovala tržby z prodeje chemických výrobků ve výši 0,1 mld. Kč a dalších produktů (zemědělských výrobků, kamene apod.) ve výši 73 mil. Kč.

Výnosy za služby s výjimkou služeb elektrické energie v celkové výši 0,6 mld. Kč jsou tvořeny zejména tržbami za přepravu pevných paliv, za sanaci ekologických škod a také tržbami ze závodního stravování.

Mezi další výnosy patří aktivace materiálu, dlouhodobého majetku a vnitropodnikových služeb v hodnotě 0,1 mld. Kč. Podstatnou část tvořily aktivace renovovaných náhradních dílů výrobních zařízení a technologií. Společnost rovněž prodávala majetek a materiál. Jednalo se především o prodeje nepotřebných strojů a zařízení. Za tyto prodeje dosáhla tržeb ve výši 106 mil. Kč.

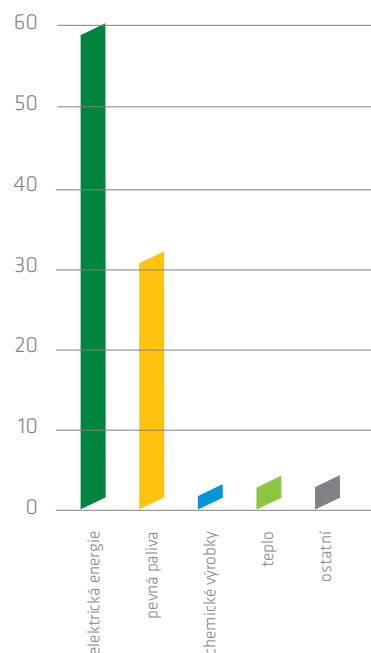
Finanční výnosy ve výši 0,8 mld. Kč byly tvořeny tržbami z prodeje cenných papírů, úroky z vkladů a výnosy z krátkodobého finančního majetku.

„Tržby za vlastní výrobky a služby ve výši 9,4 mld. Kč tvořily více než 79 % z celkových výnosů. Na těchto tržbách se nejvýznamněji podílel prodej energií ve výši 5,8 mld. Kč.“

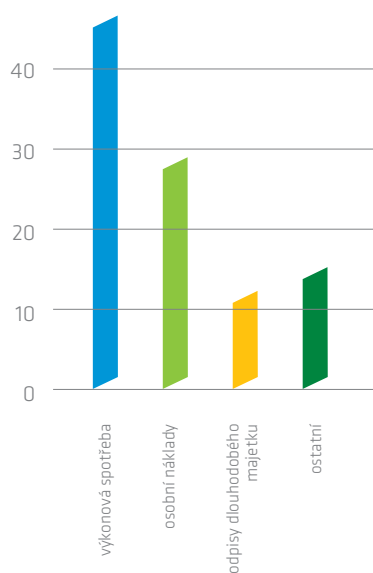
*Ing. Jaroslav Rokos, MBA
ekonomický ředitel*

Struktura tržeb za vlastní výrobky, služby a zboží v roce 2009 (v %)

Struktura provozních nákladů
v roce 2009 (v %)

NÁKLADY

Rozhodující část nákladů tvoří náklady na materiál, energie a externě nakupované služby (3,9 mld. Kč), osobní náklady (2,4 mld. Kč) a odpisy (1,0 mld. Kč).

Spotřeba energií a plynů dosáhla hodnoty 0,4 mld. Kč. Tuto částku ovlivnila zejména spotřeba zemního plynu ve výši 0,1 mld. Kč a také spotřeba ostatních plynů (kyslík, dusík a vzduch) ve výši 0,2 mld. Kč. Nákup elektrické energie za účelem dalšího prodeje dosáhl hodnoty 32,1 mil. Kč. Spotřebu materiálu v celkové výši 1,0 mld. Kč představují zejména náhradní díly pro technologie a provozní hmoty.

Náklady na realizované opravy činily 0,8 mld. Kč. Jednalo se zejména o opravy zakladače ZP 2500/2 v divizi Jiří, lokomotiv a LH vozů v divizi Družba a turbogenerátoru a kotle v divizi Zpracování.

Náklady na přepravné a ostatní služby činily 1,7 mld. Kč. Výši těchto nákladů rozhodující měrou ovlivňuje přepravné pevných paliv v částce 0,7 mld. Kč. Dalšími významnými položkami jsou služby spojené s nákupem technických plynů, nájemné, náklady na propagaci a reklamu, náklady na závodní stravování, náklady na sanace a rekultivace a náklady na ostrahu.

Osobní náklady činily více než 2,4 mld. Kč, z toho mzdy tvořily 1,8 mld. Kč. Související náklady na sociální a zdravotní pojištění dosáhly hodnoty 0,6 mld. Kč. Průměrná měsíční mzda vzrostla na 30 298 Kč.

Daně a poplatky dosáhly výše téměř 0,1 mld. Kč. Na této částce se podílely především úhrady z vydobytých nerostů a dobývacích prostorů, daň z nemovitostí, poplatky za znečištění vod a ovzduší a poplatky za odnětí pozemků.

Ostatní provozní náklady činily ve sledovaném období 1,3 mld. Kč, z toho 1,2 mld. Kč tvořily zúčtované emisní povolenky CO₂ a 0,1 mld. Kč pojistné. Odpisy dlouhodobého majetku se do nákladů společnosti promítly částkou 1 mld. Kč.

Čerpání rezerv a opravných položek za rok 2009 přesáhlo jejich tvorbu o 0,2 mld. Kč. Nejdůležitějšími položkami jsou tvorba a čerpání zákonných rezerv na opravy, na sanace a rekultivace a tvorba a čerpání opravných položek k majetku.

Finanční náklady společnost vykázala ve výši 0,7 mld. Kč. Byly tvořeny zejména pořizovací hodnotou prodaných cenných papírů a nákladovými úroky.

STRUKTURA MAJETKU A ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Aktiva společnosti k 31. prosinci 2009 (mld. Kč):

Dlouhodobý majetek	9,6
Oběžná aktiva a časové rozlišení	9,6
Celkem	19,2

Na dlouhodobém majetku se největší měrou podíl dluhodobý hmotný majetek, jehož zůstatková hodnota činila 9,1 mld. Kč. Nejvýznamnějšími položkami jsou stroje a zařízení v hodnotě 4,7 mld. Kč, nemovitý majetek ve výši 3,7 mld. Kč, pozemky ve výši 0,4 mld. Kč a nedokončené investice včetně záloh v částce 0,2 mld. Kč.

Společnost spravovala dlouhodobý finanční majetek v hodnotě 0,3 mld. Kč, z toho rozhodující vliv uplatňuje v devíti společnostech a podstatný vliv ve dvou společnostech (viz příloha k účetní závěrce).

Oběžná aktiva se skládají ze zásob, dlouhodobých a krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku.

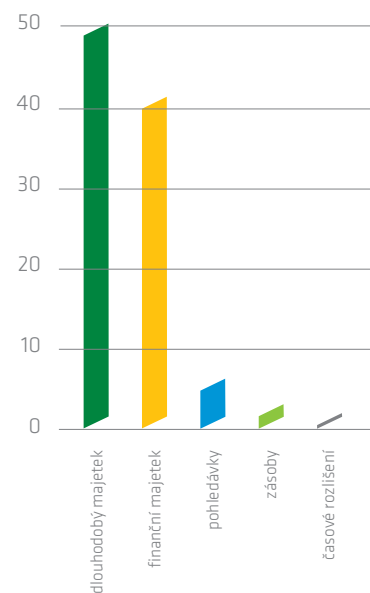
Zásoby dosáhly ke konci roku 2009 výše 0,5 mld. Kč. Jsou tvořeny především materiálem a náhradními díly k zajištění provozuschopnosti těžebního a výrobního zařízení a zásobami vlastních výrobků – jednalo se zejména o technologické skládky uhlí, zásoby zemědělských výrobků a kamene.

Pohledávky (v brutto stavu) byly k 31. prosinci 2009 vykazovány ve výši více než 1,3 mld. Kč. Opravné položky k pohledávkám po splatnosti ve výši 48 mil. Kč tvořily 3,6 % z nominální hodnoty všech pohledávek a 86 % z pohledávek po splatnosti. Jedná se zejména o opravné položky k pohledávkám za firmami v konkurzním či insolvenčním řízení nebo o soudně vymáhané pohledávky.

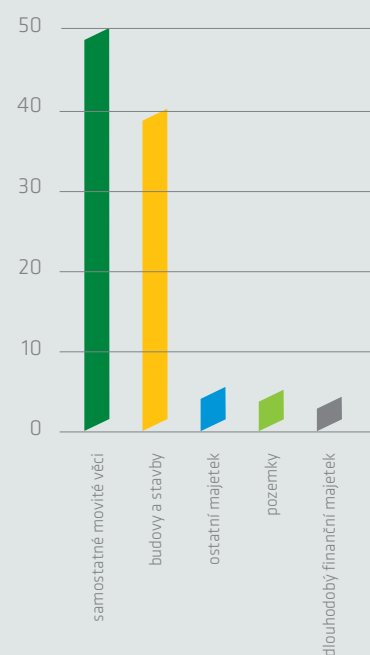
Krátkodobý finanční majetek včetně finančních prostředků na vázaných účtech činil 7,8 mld. Kč a v průběhu roku 2009 sloužil k financování provozních a investičních potřeb společnosti a plnění jejich finančních závazků.

Časové rozlišení je tvořeno především náklady příštích období.

Struktura aktiv k 31. 12. 2009
(v %)

Struktura dlouhodobého majetku
k 31. 12. 2009 (v %)

Pasiva společnosti k 31. prosinci 2009 (mld. Kč):

Vlastní kapitál	12,0
Cizí zdroje a časové rozlišení	7,2
Celkem	19,2

(Viz tabulky výkazů str. 46–47)

K 31. prosinci 2009 činil základní kapitál 2 mil. Kč a je tvořen akciemi na jméno v listinné podobě v počtu 20 ks o jmenovité hodnotě 100 tis. Kč. Akcie jsou převoditelné jen s předchozím souhlasem představenstva společnosti. Převoditelnost akcií je dále omezena předkupním právem ostatních akcionářů společnosti.

K 31. prosinci 2009 činil zůstatek zákonného rezervního fondu 0,4 mil. Kč. Fond je tvořen v souladu se stanovami. Do sociálního fondu společnost přispěla částkou 30 mil. Kč. Zůstatek fondu činil 7,5 mil. Kč. Zaměstnanci jej využívají zejména na úhradu závodního stravování, rekreaci, nákup zdravotních pomůcek nehraných zdravotními pojišťovnami, rekreaci dětí a kulturní a společenské akce.

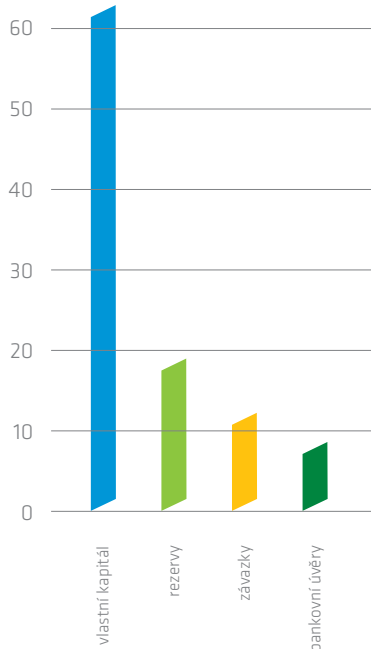
Nerozdělený hospodářský výsledek minulých let vykazuje zůstatek 10,0 mld. Kč. Hospodářský výsledek běžného roku přesáhl výši 1,9 mld. Kč. Společnost k 31. prosinci 2009 vytvořila rezervy v celkové výši 3,5 mld. Kč. Téměř celou výši tvoří zákonné rezervy na sanaci a rekultivace pozemků dotčených těžbou a rezervy na opravy majetku, které by svým rozsahem významně ovlivnily hospodaření společnosti v roce jejich realizace v případě, kdyby se tato rezerva nevytvářela.

Dlouhodobé závazky ve výši více než 0,7 mld. Kč tvořil téměř v plné výši odložený daňový závazek. Krátkodobé závazky dosáhly úrovně téměř 1,4 mld. Kč. Byly tvořeny zejména závazky z obchodních vztahů ve výši 0,6 mld. Kč. Veškeré závazky z obchodního styku byly do splatnosti. Další významnou položkou jsou závazky k zaměstnancům z titulu prosincové výplaty mezd a z toho plynoucí závazky ze sociálního zabezpečení a vklady zaměstnanců v podnikové spořitelně.

Závazky Sokolovské uhelné vůči státu, bankám, zaměstnancům i obchodním partnerům byly v průběhu roku 2009 plněny v dohodnutých či stanovených lhůtách splatnosti.

Bankovní úvěry k 31. prosinci 2009 činily 1,6 mld. Kč. Jedná se o restruktu-
ralizační úvěr splatný do konce roku 2013. Nové úvěry nebyly čerpány.

Struktura pasiv k 31. 12. 2009 (v %)

INVESTIČNÍ VÝSTAVBA

V roce 2009 byla v souladu s plánem obnovy majetku realizována řada akcí zajišťujících rozvoj jak zpracovatelské, tak těžební části akciové společnosti. Celkem bylo proinvestováno téměř 0,8 mld. Kč.

Mezi významné akce zpracovatelské části patří Využití jemných uhelných hmot z odkaliště. Cílem je zajistit ukládání kalů bez nutnosti navyšování hrází, případně nahradit trvalé ukládání kalů na složišti bez nutnosti jejich zpoplatnění podle zákona o odpadech. Realizace akce byla zahájena v roce 2006 a provozněním 3. kazety v roce 2009 byla dokončena.

Další významnou akcí je Inovace chlazení plynu, která řeší způsob inovace technologie chlazení plynu, který zajistí nižší poruchovost, sníží náklady na opravy a současně zajistí vyšší provozní spolehlivost a bezpečnost.

V roce 2009 byla dokončením 5. etapy celá akce ukončena.

V roce 2009 byla rovněž dokončena 3. etapa Intenzifikace Rectisolu, poslední, dílčí etapa bude ukončena v roce 2011. Cílem je zvýšení produkce energoplynu o 40 tis. m³(n)/h intenzifikací rectisolových řad. Realizací investiční akce dojde k zajištění vyšší výroby energoplynu, která umožní snížit spotřebu zemního plynu a zvýšit výrobu elektrické energie na PPC. K významným akcím zpracovatelské části patří Modernizace technologie Generátorovny II, na které byl zprovozněn 1. pilotní generátor, a Točivé redukce a modernizace rozvodu na VS II, na které byly zprovozněny dvě turbíny na zbytkovou páru, každá o výkonu 0,7 MW. Akce Modernizace technologie Generátorovny II je vyvolána potřebou náhrady již nevyhovujícího informačního systému Energis a potřebou modernizace řízení Generátorovny.

Mezi rozhodující akce těžební části akciové společnosti realizované v roce 2009 patří Doplnění dobývací technologie – KU 300/19, která byla v roce 2009 již dokončena. V rámci akce byly provedeny práce na zprovoznění velkstroje nakoupeného a převezeného z likvidovaného dolu Ležáky – Most.

V rámci akce Prodloužení uhelné pásové dopravy III. etapa probíhaly práce na pravidelném ročním prodlužování pevných odtahových linek v návaznosti na postupu lomu. Cílem akce Sedimentační nádrže Družba je dosažení obsahu nerozpuštěných látek v důlních vodách vypouštěných do recipientu dle platného rozhodnutí vodohospodářského orgánu. Obě akce budou dokončeny v roce 2010.

Dále byly na divizi Družba a Jiří realizovány aktivity, které každoročně zajišťují v závislosti na postupu lomu prodlužování dalších pásových dopravníků, napájecích linek, kolejí a trolejí.

Nemalý význam pro plnění úkolů společnosti mělo rovněž zajišťování drobné mechanizace, zařízení a dopravních prostředků, kde roční objem činil téměř 0,2 mld. Kč.

„V roce 2009 byla rovněž dokončena 3. etapa Intenzifikace Rectisolu, poslední, dílčí etapa bude ukončena v roce 2011. Cílem je zvýšení produkce energoplynu o 40 tis. m³(n)/h intenzifikací rectisolových řad.“

*Ing. Jiří Pöpperl
technický ředitel*

ZAMĚSTNANCI SPOLEČNOSTI

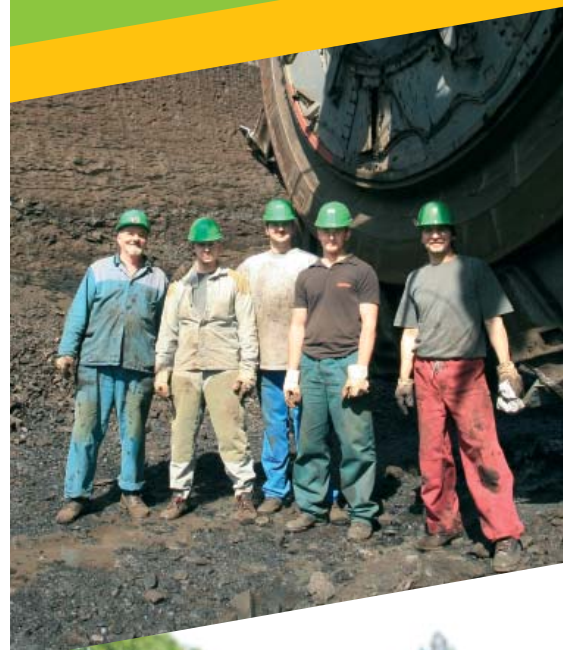
„Společnost dodržela v personální oblasti všechny své závazky vyplývající z uzavřené kolektivní smlouvy. Z pohledu zaměstnanců je nejdůležitější plnění průměrného výdělku.“

*Ing. Miroslav Mertl
personální ředitel*

V roce 2009 se společnost svou personální činností přizpůsobovala plánovanému snížení těžby uhlí tak, že omezila nábor nových zaměstnanců. Stav zaměstnanců se snížil o 182 tím, že ze společnosti odešlo 248 zaměstnanců a nastoupilo jen 66 nových. Nástupem 22 absolventů sokolovské Integrované střední školy technické a ekonomické splnila společnost svůj závazek dlouhodobé spolupráce s touto školou. Z mimoevidenčního stavu se vrátilo 14 zaměstnanců. Zbývajících 30 zaměstnanců obsadilo pozice obsluh mechanismů, které by jinak nebyly využity a jejichž činnost by bylo nutno nahradit nákupem externích služeb, především v dopravě. V průběhu roku byla opět standardními metodami vyřešena personální situace zaměstnanců třídící linky pevných paliv pro malospotřebitele, která ukončila svoji činnost. Všichni zaměstnanci této technologie byli umístěni po dohodě na jiná pracoviště společnosti, která odpovídala jejich kvalifikaci, pracovním zkušenostem i dopravní dostupnosti. Společnost dodržela v personální oblasti všechny své závazky vyplývající z uzavřené kolektivní smlouvy. Z pohledu zaměstnanců je nejdůležitější plnění průměrného výdělku. Ten dosáhl výše 30 298 Kč. Výše stanovená kolektivní smlouvou byla i v hodnoceném roce překročena mimořádnou prémie, přiznanou zaměstnancům představenstvem společnosti. Podmínky pro ni vytvořilo splnění a překročení podnikatelského záměru. Také příděl do sociálního fondu byl naplněn. Byl tak umožněn plný provoz dětské rekreace v letních táborech, akce pro zaměstnance i důchodce společnosti. Hlavním bodem čerpání zůstal i nadále osobní účet, z něhož si zaměstnanci individuálně hradí své sociální potřeby z nabídky aktuálně umožněné rámcem zákona o dani z příjmů. Negativem roku 2009 byl fakt, že růst průměrného výdělku nebyl pokryt růstem produktivity práce. Ta meziročně poklesla o 2,8 %, zatímco průměrný výdělek meziročně vzrostl o 7,3 %.

Důležitou částí personální činnosti je i vzdělávání zaměstnanců, kde si společnost zabezpečuje vlastními silami i vysoce kvalifikované zaměstnance. V roce 2009 byl ukončen kurz strojvedoucích, v němž získalo tuto důležitou kvalifikaci 18 zaměstnanců. Na vlastním akreditovaném pracovišti je prováděna výuka a výcvik v rámci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů. Tímto druhem přípravy prošlo 575 vlastních a 177 cizích řidičů. Volná kapacita vzdělávacích akcí je nabízena i tržně nejen u řidičů, ale i ve svářečské škole a na odborných seminářích k aktuální problematice. Specificky báňské vzdělání nutné podle právních předpisů k výkonu hornické činnosti získalo studiem oboru hornictví a hornická geologie ve Střední průmyslové škole a Vyšší odborné škole Příbram, jejichž chod společnost spoluorganizovala, 23 zaměstnanců, kteří tak získali kvalifikaci pro výkon báňské činnosti v hornických provozech společnosti. K posílení mobility zaměstnanců uvnitř společnosti se organizuje spolu s Integrovanou střední školou technickou a ekonomickou Sokolov přípravný kurz k získání výučního listu oboru zámečnický. V roce 2009 ukončilo tuto přípravu 19 zaměstnanců. Do nového školního roku 2009/2010 jich nastoupilo 21. Kurz je určen pro zaměstnance nevyučené nebo vyučené v jiném než požadovaném učebním oboru.

Rok 2009 svým trendem ve snížení nemocnosti nevybočil z předchozího vývoje. Úbytkem pouhých 3,35 % fondu pracovní doby pro nemoc pokračuje vliv působení karetní lhůty v prvních třech dnech nemoci. Přispívá k tomu jistě závodní preventivní péče a v jejím rámci zajišťovaná očkování. Vybavení zaměstnanců osobními ochrannými pracovními prostředky je samozřejmostí. Také dobrý standard závodního stravování působí preventivně.

ODPOVĚDNOST K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

V roce 2009 byla provedena 2. změna Integrovaného povolení z roku 2007. V oblasti týkající se ovzduší byl do Integrovaného povolení zahrnut Plán snižování emisí a emisních stropů pro sekci Teplárna. Ten byl schválen Rozhodnutím Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, v roce 2004. Společnost očekává splnění emisních stropů a zejména u SO_2 s výraznou rezervou. Rozhodující podíl na plnění legislativních limitů a stropů má stavba „Intenzifikace odsíření kouřových plynů“, provedená v roce 2007.

Dále bylo do Integrovaného povolení zahrnuto Povolení trvalého provozu zařízení „Využití vedlejších kapalných produktů“, kterým se ruší původní Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, z roku 2008, kterým byl povolen trvalý provoz velkého zdroje znečišťování ovzduší.

V roce 2009 pokračovalo zatápění zbytkové jámy lomu Medard - Libík důlními vodami, dále byl vybudován napouštěcí objekt na doplňování vody z řeky Ohře.

V lomu Družba byla vybudována druhá sedimentační a akumulační nádrž důlních vod, jejímž účelem je zvýšení retenční a čistící účinnosti zejména za extrémních klimatických podmínek. Její kapacita je již v současnosti k dispozici pro případ náhlé oblevy nebo mimořádných srážek. Je tedy předpoklad, že Sokolovská uhelná bude splňovat kvalitativní požadavky na důlní vody i v těchto situacích.

Ke konci roku 2009 byla ukončena akce čištění Dočišťovací nádrže Vřesová, zahájená na jaře 2008. Tato akce, řešená s vodoprávním orgánem dočasnou změnou Integrovaného povolení, přinesla obnovení původní kapacity nádrže a zlepšení její čistící schopnosti. V důsledku to znamená zlepšení kvality vody vypouštěné do Chodovského potoka.

V oblasti odpadového hospodářství se Sokolovská uhelná snaží předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství, a minimalizovat tak negativní dopad na životní prostředí. Produkce odpadů je tvořena a ovlivněna především činnostmi provozů zpracovatelské a těžební části, v rámci rozvojových záměrů a investic a následně pak jejich realizacemi, včetně

demoličních prací a demontování původních částí zařízení. Svůj podíl mají také činnosti z rekultivací a prováděné terénní úpravy lokalit po ukončení důlní činnosti. Nakládání s odpady se řídí platnou legislativou.

Během celého roku 2009 probíhala v rámci likvidace staré ekologické zátěže (skládky Stará Chodovská) těžba a zplyňování těžkých dehtových kalů. Dále probíhal monitoring v rozsahu rozhodnutí České inspekce životního prostředí Karlovy Vary. V roce 2009 bylo vytěženo a zplyňováno 5 tis. tun těžkých dehtových kalů, od počátku akce (červen 2006) celkem 25 tis. tun. Dále byla v roce 2009 odčerpávána ze skládky a vyčištěna fenolová odpadní voda v množství 6 tis. m³, od počátku akce 22 tis. m³. Monitoringem vrtů v okolí skládky se neprokázala kontaminace podloží a spodních vod nad úroveň stanovených limitů.

Intenzivní těžba hnědého uhlí a průmyslová činnost jsou podstatnými faktory, které negativně ovlivňují životní prostředí na Sokolovsku. Proto byl na základě Usnesení vlády ČR č. 490/91 k programu ozdravení životního prostředí v okrese Sokolov vytvořen dlouhodobý Generel rekultivací po těžbě uhlí v okrese Sokolov. Je zaměřen na obnovu krajiny a podmínek pro zajištění její ekologické stability, vytváření diverzifikované krajiny v návaznosti na okolní nedotčenou přírodu, komplexní řešení vodního režimu a stanovení způsobu a rozsahu následného využití pozemků zasažených hornickou činností (zemědělská a lesní půda, vodní a ostatní plochy). Z Generelu také vychází i následující plošný přehled rekultivací Sokolovské uhelné od počátku těžby až do konce životnosti jednotlivých lomů.

Přehled rekultivací Sokolovské uhelné ke konci roku 2009:

Na pozemcích dotčených těžbou uhlí

1.	ukončených	3 350,10 ha	(36,22 %)
	z toho: zemědělských	1 108,36 ha	(33,08 %)
	lesnických	2 046,07 ha	(61,08 %)
	vodních	77,75 ha	(2,32 %)
	ostatních	117,92 ha	(3,52 %)
2.	rozpracovaných	2 794,53 ha	(30,21 %)
	z toho: zemědělských	190,04 ha	(6,80 %)
	lesnických	2 019,48 ha	(72,27 %)
	vodních	512,9 ha	(18,35 %)
	ostatních	72,11 ha	(2,58 %)
3.	plánovaných	3 105,81 ha	(33,57 %)

Celkem tedy bude společností rekultivováno 9 250,44 ha ploch zasažených těžbou hnědého uhlí.

V roce 2009 bylo zcela ukončeno 169,94 ha rekultivací hrazených z rezervy na sanaci a rekultivace a 0,83 ha rekultivací hrazených ze státních prostředků Ministerstva financí ČR. Nově bylo zahájeno 116,80 ha rekultivací hrazených ze státních prostředků Ministerstva financí ČR a 0,92 ha rekultivací hrazených z rezervy na sanaci a rekultivace.

Na pozemcích dotčených těžbou kamene

1.	ukončených (lesnických)	9,04 ha	(44,77 %)
2.	rozpracovaných	11,15 ha	(55,23 %)
	z toho: zemědělských	0,88 ha	(7,89 %)
	lesnických	4,08 ha	(36,59 %)
	vodních	1,83 ha	(16,41 %)
	ostatních	4,36 ha	(39,11 %)

Celkem tedy bude společností rekultivováno 20,19 ha ploch ovlivněných těžbou kamene.

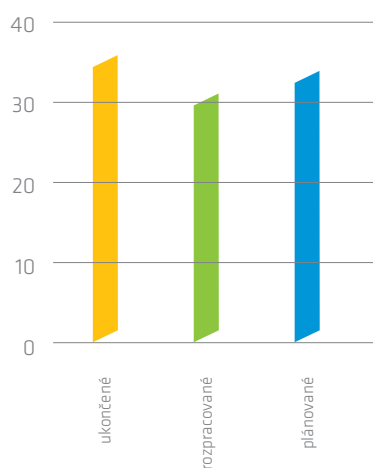
Na pozemcích dotčených těžbou písku

plánovaných	29,76 ha	(100,00 %)
-------------	----------	------------

Celkem bude společností rekultivováno 29,76 ha ploch po těžbě písku, z toho 11,10 ha jsou plochy s probíhající hornickou činností a 18,66 ha plochy doposud nedotčené.

Od počátku rekultivačních prací na Sokolovsku v 50. letech minulého století byla rekultivace ukončena na 3 359,14 ha, z toho zemědělské plochy tvoří 1 108,36 ha, lesnické plochy 2 055,11 ha, vodní plochy 77,75 ha a ostatní plochy 117,92 ha.

Podíl rozpracovaných, ukončených a plánovaných rekultivací k 31. 12. 2009 po těžbě uhlí, kamene a písku (v %)

PROBÍHAJÍCÍ REKULTIVACE KRAJINY

V lokalitě Družba, situované západním směrem od obce Nové Sedlo, byla ukončena lesnická rekultivace OLP Pískovec o výměře 4,41 ha.

V lokalitě Jiří (Marie, Lomnice), nacházející se mezi Vintřovem, Lomnicí a Sokolovem, byla ukončena lesnická rekultivace „Ochranný pás Marie“ o výměře 1,45 ha.

V lokalitě Lítov – Boden, nacházející se mezi obcemi Habartov, Chlum sv. Máří a Lítov, pokračovala akce Rekultivace výsypky Lítov – převrstvení s výměrou 38,13 ha. Dále proběhla pěstební péče na lesnických rekultivacích Lítov – severní část II. a III. etapa o celkové výměře 97,40 ha.

V lokalitě Medard – Libík, nacházející se mezi obcemi Citice, Bukovany, Habartov, Svatava a městem Sokolov, se pokračovalo v akci jezero Medard (monitoring pro sledování vodních poměrů povrchových a spodních vod) a dále byly provedeny penetrační sondy na výsypce s cílem aktualizovat geomechanické údaje. Pokračovalo se též v zemědělské rekultivaci – severní část I. etapa a v zemědělské, lesnické a vodní rekultivaci – VI. etapa o celkové výměře 122,73 ha. Byla ukončena výstavba jímacího objektu s přítokovým kanálem o výměře 0,83 ha pro napouštění jezera z řeky Ohře a pokračovalo se v budování opevnění břehové linie. Dále pokračovaly v okolí budoucího jezera technické a biologické rekultivace svahů bývalého lomu – I. až V. etapa lesnickou pěstební péčí na celkové výměře 469,16 ha.

V lokalitě Silvestr, rozprostírající se jižně od města Sokolova, byla ukončena zemědělská rekultivace – II. B etapa o výměře 13,50 ha. Pokračovaly lesnické rekultivace – III/1 etapa o výměře 25,32 ha a II. A etapa o výměře 96,66 ha.

V lokalitě Podkrušnohorská výsypka, nacházející se severně od města Sokolova, byla zahájena v roce 2009 vodní rekultivace – IV. etapa o výměře 0,62 ha a pokračovala lesnická rekultivace – II. etapa o výměře 110,60 ha. Prořezávkou byly ukončeny lesnické rekultivace Boučího horizontu 480 m n. m – II. etapa s výměrou 13,77 ha, Dolních Niv s výměrou 11,21 ha a Vintřovské výsypky – I. etapa s výměrou 121,44 ha. Nově byla zahájena rekultivace PV – XII. etapa o celkové výměře 116,80 ha a pokračovaly rekultivační práce na III. až VI., IX. a XI. etapě s celkovou výměrou 806,16 ha.

V lokalitě Smolnická výsypka, nacházející se mezi městem Chodovem a obcí Božičany, byla v roce 2009 provedena technická a lesnická rekultivace – III/1. etapa o výměře 57,70 ha.

V Královském Poříčí, v blízkosti statku Bernard, byla prořezávkou ukončena lesnická rekultivace s názvem „Ochranný pás Marie“ o výměře 4,16 ha. Tím byly práce v ostatních lokalitách dle Generelu rekultivací po těžbě uhlí v okrese Sokolov zcela ukončeny.

VZTAH K VEŘEJNOSTI

Rok 2009 byl pro Sokolovskou uhelnou velmi úspěšný. Po řadě obdobných výsledků v minulosti to mnozí možná už vnímají jako samozřejmost.

Ve skutečnosti jde ale o velmi cenný výsledek společného úsilí pracovníků společnosti v kombinaci s aktuální situací na trhu i dřívějším rozhodnutím firmy orientovat se vedle těžby uhlí i na jeho zhodnocení ve vlastní paroplynové elektrárně.

Výsledkem tohoto společného úsilí je profit zaměstnanců Sokolovské uhelné a celého regionu i jeho ekonomická a sociální stabilita navzdory současné hospodářské krizi. Nic tedy není náhodné. Ani dobré hospodářské výsledky, jakých firma dosahovala v posledních letech.

Rok 2009 byl přelomovým v historii Sokolovské uhelné. Vůbec poprvé v novodobé historii začala cíleně klesat těžba v lomech společnosti. Uhlí, které nesměřovalo na volný trh, naopak zamířilo do vlastních elektráren ve Vřesové. V důsledku toho také Sokolovská uhelná ukončila po více než padesáti letech výrobu tříděného uhlí v Ústřední třídírně Tisová.

Filozofie společnosti je postavena na maximálním zhodnocení hnědého uhlí za využití vlastních zpracovatelských technologií a jeho přeměně na ušlechtilé druhy energií. K naplnění tohoto cíle je důležité zajistit dostatek uhlí po celou dobu uvažované životnosti kombinátu, tzn. do roku 2027.

Současná obchodní politika Sokolovské uhelné je na těchto předpokladech postavena. Z vývoje na trhu s pevnými palivy je sice zřejmé, že s vidinou krátkodobého efektu by bylo možné navýšit prodej uhlí. Z dlouhodobého hlediska by se však jednalo o krátkozraké uvažování, které by se následně společnosti vymstilo. Na efektu provázanosti těžby uhlí a jeho zpracování „v jednom místě“ je založena efektivita podnikání společnosti a bylo by nešťastné tuto symbiózu nepřiměřeným „rabováním“ lomů přerušit.

Samotné omezení těžby a následně i prodeje uhlí by nestačilo na zajištění činnosti lomů bez příslušných platných rozhodnutí. To se týká zejména lomu Jiří, který může pokračovat v činnosti na základě nově vydaného rozhodnutí Obvodního báňského úřadu v Sokolově. To povoluje lomu hornickou činnost otvirky, přípravy a dobývání výhradního ložiska hnědého

uhlí v dobývacích prostorech Albertov, Lomnice, Královské Poříčí a Nové Sedlo.

V praxi to znamená, že podle rychlosti postupu může lom dál fungovat přibližně do roku 2020, pak bude nutno požádat o nové povolení na období do konce životnosti lomu. To je zásadní nejen z hlediska těžby, ale i z pohledu zachování několika tisíc pracovních míst, která jsou v regionu právě na provoz lomu Jiří vázána. Samotné povolení činnosti je přitom jak z hlediska právního, tak administrativního poměrně složitý proces. Jen příprava podkladů, jejichž strukturu přesně ukládá zákon, trvala více než půldruhého roku. Zahrnuje například dokumenty popisující ložisko od zásob po dobývací metody, ale třeba i technické věci, jako je způsob odvodnění lomu, průzkum, dopravní schémata i bezpečnost práce. Součástí těchto dokumentů je samozřejmě i posouzení vlivu těžby na oblast životního prostředí, doplněné v místních podmínkách o specifickou ochranu lázeňských pramenů v Karlových Varech, nebo kapitoly o sanacích a rekultivacích krajiny včetně systému vytváření rezerv na tuto činnost.

Specifické jsou podklady pro nový plán v tom, že se podrobněji zabývají vlivy těžby na obec Lomnice. Právě k této obci se totiž lom Jiří postupně přibližuje. Pro obec sice bude postup lomu znamenat zákonem stanovené finanční kompenzace za těžbu na jejím katastru, ale zároveň přinese i některé nepříznivé vlivy, kterým nelze zcela zabránit.

Nicméně právě díky dlouhodobě dobré spolupráci Sokolovské uhelné a okolních obcí jde většina opatření na omezení těchto dopadů výrazně nad rámec zákonných povinností. Nejde přitom zdaleka jen o instalaci méně hlučných technologií nebo zkrápěcích zařízení, jež snižují v dolech prašnost. Zcela běžně totiž tato opatření zahrnují například čištění ulic, vodotečí, různá měření kvality ovzduší, technickou pomoc obcím atd. I to byl jeden z důvodů,

proč se v poměrně složitém administrativním procesu podařilo společnosti relativně rychle získat kladná vyjádření všech státních orgánů, obcí, vlastníků pozemků i ostatních dotčených subjektů. Téměř 0,8 mld. Kč vynaložila Sokolovská uhelná v roce 2009 na investiční akce. Stejně jako v předchozích letech nemalá část těchto prostředků mířila do projektů, které přispějí k dalšímu zlepšování životního prostředí na Sokolovsku. Zbytek připadl na tradiční investice související s výrobou nebo postupem dobývacích technologií.

Zároveň byl odstartován velký projekt ekologizace teplárny ve Vřesové s tím, že tato investice skončí přibližně v roce 2014. Její realizace spočívá v postupné úpravě palivového procesu všech pěti kotlů teplárny. Výsledkem bude pokles emisí oxidů dusíku a lepší efektivita spalování v teplárně.

Positivní vliv na životní prostředí bude mít také výstavba nového řídicího systému tankoviště ve Vřesové, výstavba nové biologické čistírny odpadních vod pro závod Jiří ve Vintířově nebo dokončení stavby sedimentačních nádrží lomu Družba, díky nimž selepší kvalita vod vypouštěných do Novosedelského potoka. Ekologické investice se nevyhnuly ani firemnímu statku masného skotu ve Starém Sedle, který bude mít novou kanalizaci s napojením na obecní řad.

Na podzim proběhla druhá etapa vypouštění vodních nádrží na předpolí lomu Jiří. Zatímco v minulém roce postihla především menší živočichy, letos se týkala hlavně ryb a škeblí z obou takzvaných rybníků Břízáků.

Obojživelníci se tak v loňském roce i v průběhu letošního jara stěhovali ve spolupráci s jihočeskými biology do předem připravených nádrží na Podkrušnohorské výsypce. V porovnání s předchozím rokem byly letošní záchranné odchyty méně náročné.

Prostor odchytů se totiž posunul z původně nepřehledného zalesněného území do bezlesého a křovinami porostlého území.

Protože vypouštěné rybníky byly původně rybářským revírem, který byl v souvislosti s postupem těžby rušen, vylovené ryby mířily právě do dalších rybářských revírů Ohře.

V roce 2009 byla téměř dokončena stavba napouštěcího kanálu do budoucího jezera Medard, který přivede vodu z nedaleké řeky Ohře. Napouštění začne v 1. polovině roku 2010 a bude řízené tak, aby se zamezilo šíření sinic. Trvat bude podle stavu vody v řece přibližně tři roky. Ve výsledku nabídne Medard mnohem lepší podmínky pro rekreaci, než mají lidé dnes na Jesenicích, Skalce i na dalších velkých vodních plochách v kraji.

Pro nejširší veřejnost však zůstávají i v roce 2009 nejmarkantnější finanční výpomoci v oblasti sponzoringu a reklamních aktivit, které ve svém souhrnu činily 89 mil. Kč a významně přispěly k rozvoji sportovních, kulturních a společenských aktivit měst a obcí regionu.

Sokolovská uhelná se nemalou měrou podílela na podpoře zdravotních a sociálních zařízení, na vzdělávání a výchově mládeže podporou rozvíjení jejich talentu. Nezapomnělo se ani na kulturu, sport a tělovýchovu. Připomeňme tradiční mistrovství světa v motokrosu v Lokti, mistrovství ČR v cyklotriálu v Březové, folkové koncerty či vánoční koncerty v Sokolově a mnoho jiných akcí. Sokolovská uhelná opět podpořila lední hokej v Karlových Varech („A“ tým HC Energie zvítězil v extralize) a podporovala i druholigový fotbal v Sokolově.

Prioritou číslo jedna je maximálně prodloužit životnost lomů i zpracovatelské části ve Vřesové a najít co nejlepší způsob, jak uhlí hodnotit. Další prioritou pak je zajistit teplofikaci v oblasti Karlovarského kraje a dodávky dlouhodobým partnerům.

Sokolovská uhelná zůstává i nadále nejvýznamnějším zaměstnavatelem Karlovarského kraje.

PODNIKATELSKÁ STRATEGIE

Význam Sokolovské uhelné v rámci Karlovarského kraje je v současnosti nezastupitelný. Společnost svojí velikostí ovlivňuje život v regionu ve všech oblastech. Nejinak tomu bude i v nejbližší budoucnosti. Sokolovská uhelná zůstane i nadále ekonomicky nejsilnějším podnikatelským subjektem oblasti severozápadních Čech. Z tohoto postavení vyplývá ohromná odpovědnost nejenom vůči zaměstnancům a jejich rodinám, ale i vůči ostatním podnikatelům, institucím či organizacím.

Těžiště činnosti Sokolovské uhelné je dnes soustředěno do oblasti energetiky při co nejefektivnějším využívání jednotlivých těžebních a zpracovatelských technologií. Ty byly vybudovány v předchozích letech a jsou určeny k těžbě uhlí a jeho transformaci na ušlechtilější druhy energií, zejména pak na elektřinu a teplo. Základním kamenem činnosti společnosti je tedy těžba uhlí. Její ukončení je však z pohledu nutné přeměny podnikatelských aktivit relativně blízko. V současnosti lze hovořit o horizontu zhruba 20 let s vědomím, že těžba uhlí bude ke konci životnosti zásob postupně klesat.

Vedení Sokolovské uhelné si plně uvědomuje důležitost a význam společnosti pro život v regionu. V předstihu jsou připravovány nové aktivity. Ty mají přispět k tomu, aby s ukončením těžby uhlí nedošlo k nežádoucím dopadům na kvalitu života v okolí, ať už z pohledu rizika dramatického nárůstu nezaměstnanosti či prudkého omezení současné podpory regionu ze strany Sokolovské uhelné. Vzhledem k tomu, že veškerá činnost společnosti probíhá uvnitř tzv. lázeňského trojúhelníku, nabízí se nasměrování budoucích aktivit právě do oblasti služeb spojených s cestovním ruchem, rekreací a lázeňstvím. Management společnosti tak již v současné době zintenzivňuje kroky, které vytvoří prostor pro zajištění celého regionu nejen ve sféře zaměstnanosti, ale i v celém spektru aspektů pro dobré životní podmínky obyvatel regionu i jeho návštěvníků.

Zásadním pilířem těchto úvah je důraz, který je kladen na revitalizaci celého postiženého a následně rekultivovaného území. Cílovou strategií je pak realizace hydrických rekultivací, patrných jak z již dokončeného areálu Michal, tak zejména z připravovaného jezera Medard.

Do aktuálních výsledků společnosti se dosud výrazně nepromítly negativní vlivy celosvětové finanční a hospodářské krize. Na jednu stranu je to zásluha odpovědného vedení firmy, na druhou stranu se zde projevil i charakter byznysu, který Sokolovská uhelná realizuje. Energetický sektor obecně byl zasažen poklesem výkonnosti hospodářství až ve druhé vlně. První na řadě byli producenti výrobků a služeb s přímou vazbou na konečné spotřebitele. Ti svoji spotřebu ve vazbě na dočasně se zhoršující životní podmínky mohou krátkodobě omezit. To se negativně projevuje zejména v automobilovém průmyslu, stavebnictví, výrobě porcelánu apod.

V energetice se tyto dopady promítají s mírným zpožděním tak, jak jednotliví odběratelé energií omezují svoji výrobu. Dochází tak k dominovému efektu. Toto zpoždění přináší společnosti výhodu v získání určitého času pro zavedení příslušných racionalizačních opatření. Vzniká tedy prostor pro maximální eliminaci dopadů krize do hospodaření společnosti. Tyto skutečnosti mají pozitivní vliv nejenom pro Sokolovskou uhelnou, ale současně jsou nesmírně důležité i pro všechny její obchodní partnery. Řada firem v regionu je na společnosti životně závislá a jakýkoliv významnější problém (omezení objemu vzájemných dodávek, zhoršení platební morálky Sokolovské uhelné apod.) by pro ně mohl mít fatální následky. Současně by mohlo dojít ke zvýšení nezaměstnanosti s dopady do života celého Karlovarského kraje. Vedení společnosti si všechna výše uvedená rizika plně uvědomuje. Podnikatelský záměr na rok 2010 uvažuje s tvorbou zisku před zdaněním zhruba v poloviční výši ve srovnání se skutečností roku 2009. Přesto nedojde k žádnému omezení plnění všech závazků jak vůči zaměstnancům, tak vůči okolí.

Paralelně s hlavní výrobní činností bude tedy Sokolovská uhelná i nadále plnit své závazky v oblasti zahlazování následků těžební činnosti. Zároveň bude i v následujícím období vkládat prostředky do ochrany životního prostředí. Pozornost tak bude soustředěna jak na další snižování ekologické zátěže regionu udržováním nízkých hodnot vypouštěných znečišťujících látek do povrchových vod i ovzduší, tak na zlepšení životního prostředí rekultivováním výsypky a ostatních ploch, na nichž se projevila těžební činnost společnosti a jejich báňských předchůdců.

Těžební činnost bude ve stále větší míře negativně ovlivněna zhoršujícími se báňskými podmínkami na obou lomech Sokolovské uhelné. Lom Jiří postupuje do tzv. závalových polí, tzn. lokalit zasažených dřívější hlubinnou těžbou. Získávání kvalitního uhlí z těchto pozic je a bude stále složitější a nákladnější. Lom Družba se dostává do partií, ve kterých je nutné provádět těžbu

uhlí v nejhlubších partiích lomu s maximální opatrností ve vazbě na ochranu lázeňských pramenů. Jejich narušení by mohlo mít negativní dopad na celé lázeňství v okolí, zejména v Karlových Varech. Navíc je zde před báňské odborníky postaven problém s výsypnými prostory. Vnitřní výsypka lomu Jiří vykazuje určitou nestabilitu a na základě současných poznatků není schopna pojmout původně uvažované množství skrývky z lomu Družba. Pro tento lom se však jedná o významně omezující faktor s negativním dopadem do snížení kapacity těžby uhlí. V současné době se aktualizuje celá báňská koncepce těžby uhlí, hotova bude v průběhu roku 2010. Z ní bude patrný další postup těžby uhlí a její rozdělení mezi oba činné lomy. Již nyní však lze konstatovat, že budoucí plánovaná těžba Sokolovské uhelné plně respektuje usnesení vlády ČR č. 490/91 ze dne 27. listopadu 1991, kterým byly na Sokolovsku stanoveny ekologické limity těžby hnědého uhlí. Na rozdíl od severočeských hnědouhelných společností tedy legislativně tomuto procesu nehrozí při dodržení stanovených závazků žádná zásadní omezení.

Společnost bude i v dalších letech upevňovat svoji pozici největšího nezávislého výrobce elektřiny v České republice. Důraz přitom klade na poskytování podpůrných systémových služeb na trhu s elektrickou energií. Ty jsou již v současnosti nedílnou součástí tržeb za elektřinu.

Sokolovská uhelná má všechny předpoklady překonat současné, z pohledu životnosti firmy krátkodobé krizové období nejenom českého hospodářství. Segment trhu, ve kterém společnost podniká, vykazuje všechny předpoklady pro zabezpečení další činnosti Sokolovské uhelné jak v nejbližších letech, tak ve vzdálené budoucnosti. Vedení společnosti si je vědomo nezastupitelné úlohy Sokolovské uhelné v regionu. Veškeré následné kroky ohledně jejího rozvoje tedy budou i v dalších letech činěny s vědomím, že společnost je nejen největším a nejsilnějším ekonomickým subjektem, ale zároveň i největším zaměstnavatelem v Karlovarském kraji.

ROZVAHA

(TIS. KČ)
VE ZKRÁCENÉ FORMĚ

	Brutto	Korekce	31. prosince 2009 Netto	31. prosince 2008 Netto
Dlouhodobý majetek	26 879 826	-17 297 682	9 582 144	9 803 611
Dlouhodobý nehmotný majetek	332 379	-131 890	200 489	188 299
Dlouhodobý hmotný majetek	26 239 166	-17 165 792	9 073 374	9 329 651
Dlouhodobý finanční majetek	308 281	0	308 281	285 661
Oběžná aktiva	9 701 650	-113 107	9 588 543	8 402 130
Zásoby	522 183	-64 587	457 596	452 436
Dlouhodobé pohledávky	45 869	0	45 869	41 737
Krátkodobé pohledávky	1 294 245	-48 520	1 245 725	1 192 861
Krátkodobý finanční majetek	7 839 353	0	7 839 353	6 715 096
Časové rozlišení	50 976	0	50 976	50 922
AKTIVA CELKEM	36 632 452	-17 410 789	19 221 663	18 256 663

	31. prosince 2009	31. prosince 2008
Vlastní kapitál	11 997 381	10 283 305
Základní kapitál	2 000	2 000
Kapitálové fondy	88 433	66 413
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	7 875	10 208
Výsledek hospodaření minulých let	9 974 684	7 933 624
Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 924 389	2 271 060
Cizí zdroje	7 223 007	7 969 992
Rezervy	3 516 505	3 813 431
Dlouhodobé závazky	745 860	733 075
Krátkodobé závazky	1 360 642	1 423 486
Bankovní úvěry a výpomoci	1 600 000	2 000 000
Časové rozlišení	1 275	3 366
PASIVA CELKEM	19 221 663	18 256 663

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(TIS. KČ)
VE ZKRÁCENÉ FORMĚ

	Rok končící 31. prosince 2009	Rok končící 31. prosince 2008
I. Tržby za prodej zboží	170 820	192 565
A. Náklady vynaložené na prodané zboží	32 134	55 669
+ Obchodní marže	138 686	136 896
II. Výkony	9 490 278	10 063 145
B. Výkonová spotřeba	3 875 558	4 026 162
+ Přidaná hodnota	5 753 406	6 173 879
C. Osobní náklady	2 438 716	2 315 703
D. Daně a poplatky	98 360	105 908
E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 036 733	987 259
III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	106 023	71 493
F. Zůstková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	74 732	39 968
G. Zvýšení (+) rezerv a opravných položek v provozní oblasti	-186 139	-86 968
IV. Ostatní provozní výnosy	1 204 458	2 589 922
H. Ostatní provozní náklady	1 313 222	2 703 558
* Provozní výsledek hospodaření	2 288 263	2 769 866
VI. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	603 321	1 103 728
J. Prodané cenné papíry a podíly	608 687	1 098 621
VII. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	9 658	9 000
VIII. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	126 629	76 512
K. Náklady z finančního majetku	29 667	47 539
IX. Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	5 057	300
L. Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	4 104	4 948
X. Výnosové úroky	76 799	151 097
N. Nákladové úroky	59 216	105 396
XI. Ostatní finanční výnosy	18 794	27 027
O. Ostatní finanční náklady	23 860	29 243
* Finanční výsledek hospodaření	114 724	81 917
Q. Daň z příjmů za běžnou činnost	478 598	580 723
** Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1 924 389	2 271 060
*** Výsledek hospodaření za účetní období	1 924 389	2 271 060
Výsledek hospodaření před zdaněním	2 402 987	2 851 783

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

K 31. PROSINCI 2009

VALNÁ HROMADA				
DOZORČÍ RADA				
PŘEDSTAVENSTVO				
GENERÁLNÍ ŘEDITEL		Kancelář generálního ředitele Správa majetku Informatika Právní činnost Organizace a řízení		
TECHNICKÝ ŘEDITEL	VÝROBNÍ ŘEDITEL	OBCHODNÍ ŘEDITEL	EKONOMICKÝ ŘEDITEL	PERSONÁLNÍ ŘEDITEL
Ekologie Investice Veřejné zakázky a podnikatelské aktivity Rozvoj výrobní základny Koordinace sanací a rekultivací	Koordinace a řízení výroby Koordinace přípravy výroby Koordinace údržby majetku Řízení energetických toků Měřičství a geologie Laboratoře Bezpečnost práce a požární ochrana	Prodej energií Prodej chemických produktů Prodej pevných paliv Ekonomika obchodu	Účetnictví Finance Finanční plánování	Personální činnost Ekonomika práce Sociální záležitosti Vzdělávání
DIVIZE JIŘÍ	DIVIZE DRUŽBA	DIVIZE ZPRACOVÁNÍ	DIVIZE SLUŽBY	
Těžba a úprava uhlí Těžba skrývky Těžba kamene Báňská záchranná služba	Těžba uhlí Těžba skrývky Doprava uhlí, skrývky a vlečka Těžba jílu pro výrobu liaporu Sanační a rekultivační práce Rostlinná a živočišná výroba, lesnictví	Výroba elektrické energie Výroba tepla Úprava vod Sušení uhlí Výroba briket a multiprachu Zplyňování uhlí Odsíření plynů Výroba karbochemických produktů	Údržba těžební a zpracovatelské části Autodoprava Materiálně-technické zásobování Telekomunikace a spoje Měření a regulace Hasičský záchranný sbor Hospodářská správa	

Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., nemá žádnou organizační složku v zahraničí.

KONTAKTY

KONTAKTNÍ ÚDAJE

OBCHODNÍ FIRMA:

Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

SÍDLO:

Sokolov, Staré náměstí 69, PSČ 356 00

IČ: 26348349

DIČ: CZ699001005

ZÁPIS DO OBCHODNÍHO REJSTRÍKU:

Krajský soud v Plzni,
oddíl B, vložka 980

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

č. ú.: 17331033/0300, ČSOB Praha

E-MAIL: info@suas.cz

epodatelna@suas.cz

INTERNET: <http://www.suas.cz>

Telefonní a faxové spojení:	telefon:	fax:
Ústředna	+420 352 461 111	
Sekretariát generálního ředitele	352 462 103	352 621 052
Sekretariát technického ředitele	352 462 113	352 621 038
Sekretariát výrobního ředitele	352 462 123	352 621 038
Sekretariát ekonomického ředitele	352 462 133	352 462 132
Sekretariát obchodního ředitele	352 462 143	352 621 032
Sekretariát personálního ředitele	352 462 153	352 462 132
Sekretariát ředitele divize Jiří	352 463 001	352 675 139
Sekretariát ředitele divize Družba	352 463 501	352 669 457
Sekretariát ředitele divize Zpracování	352 465 001	352 465 002
Sekretariát ředitele divize Služby	352 465 801	352 465 802

Obchodní kontakty:	telefon:	fax:
Hnědé uhlí, brikety, multiprach	352 462 142	352 621 032
	352 462 272	352 624 541
	352 462 273	352 603 266
Elektrická energie, teplo	352 465 210	352 465 212
	352 462 260	
Karbochemické produkty a kyselina sírová	352 464 480	352 464 481
	352 464 482	
	352 464 492	
	352 464 493	
Kámen	352 465 911	352 465 910
Doprovodné suroviny (expandační jíly, adsorpční a zeolitické jílovce aj.)	352 462 232	352 462 231
Laboratorní činnosti	352 465 650	352 465 670
Zásobování	352 465 340	352 465 350
Investice	352 465 622	352 465 620
Autodoprava	352 463 207	352 463 211

Tato zpráva není výroční zprávou v plném znění podle zákona o účetnictví, obchodního zákoníku, zákona o cenných papírech a zákona o podnikání na kapitálovém trhu.
Výroční zpráva v plném znění je k dispozici v sídle společnosti a ve sbírce listin obchodního rejstříku.

